

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 29-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 12.
VIII. évfolyam, 331. szám.

Kedd

Oroszországot kizárják a Népszövetségből

Anglia és Franciaország támogatják Argentína kizárási indítványát — A finn-orsz háború tanulságai kiáltvány a világ népeire — Nemzetország nem szállt ki hadianyagot a finnnek — Tovább nyomulnak az orosz csapatok

(PARIS.) (Havas.) A francia fővárosban egyre általánossá válik az a vélemény, hogy a Népszövetség tanácsa nem egyetemes fellépés ellenére is ki fogja zárni Oroszországot a szövetségből. Párisi körökben azt is biztosra veszik, hogy ebben az esetben Franciaország és Anglia megszakítja Moszkvával a diplomáciai kapcsolatokat. Erre vall az a körülmény is, hogy Daladier ismert finnbarát beszéde óta a francia sajtó egyre hevesebben támogatja a Szovjetet és hadijelentéseikben a távirati irodák is igekeznek Moszkvát a legkedvezőtlenebb színben feltüntetni. Példa erre az, hogy már ismételt közölték azt, hogy az oroszok mérgező gázokat használnak, ami ellen az orosz hadvezetőség a legenergiusabban tiltakozott. A Temps szerint az oroszellenes mozgalom Franciaországban egyre szélesebb méreteket ölt. Hasonló értelemben ír a Matin és a Paris Soir is. Igen észlelhetően nyilvánul meg a hasonló hangulat Angliában és Olaszországban is. Rómában — írja a Paris Midi —

biztosra veszik, hogy a kizárási indítványt nem a hadviselő nagyhatalmak és nem az európai államok közül valamelyik, hanem olyan ország kormányának kiküldötte teszi meg, amely nem csak semleges, de földrajzilag is kiesik Oroszország hatóköréből. Az indítványt azonban azonnal magukévá teszik a hadviselő nagyhatalmak is, úgy, hogy a kizárás tekintetében alig történhetik más, mint amit London és Páris akarnak.

Az Oeuvre idézi az amerikai lapok közleményeit, amelyekben azok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Oroszország kizárása a Népszövetségből egy csapásra megváltoztatja az európai politika jelenlegi képét, mert új erőátvitelre kényszeríti a fog módot adni.

Ugyancsak Párisból közlik, hogy Cautilio argentinai külügyminiszter cáfolja azt a hírt, amely szerint Argentína kizárási javaslata ultimátum jellegű volna. Ha azonban — mondja — a Népszövetség a Szovjetet nem zárna ki, úgy a maga részéről azonnal kilép a genfi együttesből.

Cautilio nyilatkozata óriási feltűnést keltett, mert a beavatottak szerint most már bizonyos, hogy

a többi délamerikai államok is követni fogják példáját és így az európai országok a legkellemetlenebb választat elé kerültek. Ezek után — írja a Liberté — bizonyos, hogy a Szovjetet ki fog-

ják zárni a Népszövetségből, ha csak Anglia és Franciaország biztosítékot nem kapnak Moszkva részéről az ellenségeskedések azonnali beszüntetésére.

ARGENTINA JAVASOLJA OROSZORSZÁG KIZÁRÁSÁT A NÉPSZÖVETSEGBŐL

(GENF.) (Rador.) A délamerikai latin államoknak a népszövetségi tanácsülésen megjelent képviselői szombaton délután értekezletet tartottak, amelyen Argentína képviselője bejelentette, hogy annak a távirati bejelentésnek az alapján, amelyet Cautilio külügyminiszter intézett a Népszövetség főtákarcsához és a megállapodásnak az alapján kéri fogja a Szovjetnek a Népszövetség kebeléből való kizárását. Abban az esetben, ha a népszövetségi közgyűlésen ez a javaslat

A Népszövetség erőlyesen fellép a Szovjetunióval szemben

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a Népszövetségnek erőlyes magatartást kell tanúsítania az „orosz támadással” szemben. Arról, hogy ez az erőlyes fellépés abban fog-e megnyilvánulni, hogy a Szovjetuniót kizárják a Népszövetségből, vagy pedig más megtorló intézkedést foganatosítsanak vele szemben, nem számol be a Havas távirati iroda.

KI LESZ A NÉPSZÖVETSEGI KÖZGYŰLÉS ELNÖKE?

(GENF.) (Rador.) A Havas értesülés szerint a Népszövetség közgyűlésének elnökévé Hambrot, Norvégia képviselőjét fogják megválasztani. Costa del Reis, a délamerikai latin államok jelöltje kijelentette, hogy az elnökséget európai delegátusnak engedi át. Ha Bolívia képviselőjét beválasztják a népszövetségi tanácsba, úgy valószínűleg a tanács elnöke is ő lesz és ő veszi át az elnökséget a jelenlegi elnöktől, aki Belgium képviselője. Ebben az esetben Costa del Reis lesz annak a tanácsülésnek az elnöke, mely javaslatot fog tenni a közgyűlésnek a finn-orosz viszály kérdésében.

FINN KIÁLTVÁNYOK

(HELSINKI.) (Havas.) A finn kormány tegnap mi isztertanácsot tartott, amelyen két kiáltványt szövegeztet meg. Az első kiáltvány a nemzethez szól és többek között a következőképpen hangzik:

„A finn haderő ellenáll az óriási túlerővel rendelkező támadásokkal. Katonáink harcai a világ csodálatát, de ugyanakkor a nemzet

nem kapna többséget, úgy Argentína kénytelen lenne újabb vizsgálat tárgyává tenni, hogy lehetséges-e részére az, hogy továbbra is tagja maradjon a Népszövetségnek.

Ugyanezen az értekezleten a délamerikai latin államok képviselői annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy Costa de Reis, Bolívia képviselője legyen a Népszövetség közgyűlésének elnöke. Costa de Reis még nem nyilatkozott, hogy vállalja-e az elnökséget.

ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG A SZOVJET KIZÁRÁSA MELLETT FOG SZAVAZNI

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség ülésére Genfben érkezett diplomaták vasárnap beható tárgyalásokat folytattak. Valószínű, hogy az ülésszak elnökévé Costa de Reis, Bolívia képviselőjét fogják megválasztani. Az ülés előreláthatólag nagyon rövid lesz. A délamerikai latin államok képviselői nem hajlandók hosszas vitára. Argentína elhatározta, hogy hivatalos elterjesztést tesz a közgyűlésen Oroszországnak a Népszövetségből való kizárására, megtorlásként Finnország megtámadása miatt.

A Havas távirati iroda jelentése szerint a kizárási indítványt a közgyűlés nagy szótöbbséggel fogja megszavazni, mert a kizárást Franciaország és Anglia is támogatni fogják.

osztatlan hálóját is kiérdemelték. Ezért a hősiesség ellenállásért minden katona fogadja a parlament és a nemzet őszinte köszönetét.

A másik kiáltvány a világ népeire szól.

„A finn nemzet, amelynek legfőbb törekvése volt a béke ápolása, áldozatul esett a keleti szomszéd támadásainak. Mi nekünk ezek után egy kötelességünk lehet: harcolni népünkért, szabadságunkért és családjainkért. Eddig egyedül állottunk. Hisszük azonban, hogy a világ, amely a háború kezdő okát ismeri, nem fogja engedni, hogy egyedül maradjunk. Hisszük, hogy nem engedték bennünket egyedül vérezni és ezért felhívjuk a világot segítségadásra.”

A REUTER KATONAI SZAKÉRTŐJE A FINN-OROSZ HÁBORÚ TANULSÁGÁRÓL

(LONDON.) (Rador.) A Reuter távirati iroda katonai szakértője cikket írt a most folyó finn-orsz háború tanulságairól. A szakértő szerint az eddigi harcok igazolták, hogy

a kis nemzeteknek már nem kell létükért annyira aggódniuk, mert megfelelő technikai felkészültséggel és főleg öntudatos, haláltusát vezető bátorsággal fel lehet tartóztatni a „mammothaderőket” is. Finnország — írja a szakértő — már nem fog Lengyelország sorsára jutni, mert a „villámháborúk” teóriája véglegesen csődöt mondott. De van nagy előnye is — írja a továbbiakban a szakértő — a védekező módszernek, mely leta-

gadhatatlanul érezteti hatását Finnországban is. A nagy haderőknek ugyanis állandóan támadniok kell, különben önmagukat emésztik fel, a védekező pedig állásaiban sokszor többszörös túlerővel szemben kényelmesen védekezhettek. A finn nemzet sajnalatra méltó sorsa így vált biztató reményévé sok kis nemzetnek, amelynek van féltékenyölője — fejezi be cikkét a katonai szakértő.

ELINDULTAK AZ USA ÖNKÉNTESAI HELSINKI FELÉ

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az Egyesült Államok első önkéntes csoportja 1800 ember tegnap hajózott be a newyorki kikötőben helsinkij reméltetéssel. Még elutazásra vár mintegy 1100 ember, akik szintén az első napokban jelentkeztek. A toborzás még folyik.

AMERIKAI JEGYZÉK A SZOVJETNEK

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az Egyesült Államok moszkvai nagykövete tegnap a Kremlben jegyzéket adott Potemkin népbiztos helyettesnek, amelyben

az USA minden amerikai hajót ért sérelemért az orosz kormányzatot teszi felelőssé ha az a hajót a Finn- és a Boteni-öbölben éri. Az amerikai jegyzék átadásának híre szovjet kormányzati körökben kinos meglepetést keltett, bár ehhez hasonló lépésre már számítottak.

ERŐTELJES NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (DNB) A Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz a leghatározottabban cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint

Németország a finn kormánynak repülőgépeket, tankelhárító és légelhárító ütegeket szállított volna.

A cáfolat megjegyzi, hogy a Harmadik Birodalom a finn-orosz konfliktus kitörése óta sem közvetlen, sem közvetett uton nem szállított hadiszereket Finnországnak, miért is az erről megjelent hírek nem egyebek a németek és oroszok közötti ékverési kísérleteknél, amelyekkel úgy Berlin, mint Moszkva teljesen tisztában vannak és védekeznek is ellene.

AZ OROSZ CSAPATOK FOLYTATJÁK AZ ELŐNYOMULÁST

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass távirati iroda a leningrádi katonai körlet nagyvezérkarának alábbi hivatalos jelentését közli: „Murmansk irányában a szovjet csapatokat a támaszpontok szétrombolása foglalkoztatta, valamint az ellenállási központok megsemmisítése 50 kilométernyire délre Petsamóól. Petsamo kikötőjét teljesen megtisztították az aknáktól. Repola-Petrosadovsk irányában a szovjet csapatok 70 kilométernyire nyomultak előre és 50 kilométernyire nyugatra a finn határtól elfoglalták Sumusalni helységet. A szovjet csapatok Kivelskura irányában is folytatják az előnyomulást. A Karelia földnyelven — miután a vörös csapatok áttörték a finnek fővédelmi vonalát — előnyomultak a Taipalearsjoki-folyó vidékén Kaxholm irányában.”

(HELSINKI.) (Rador.) Hangoe váro-

sát és a Rikiomankinál levő vasuti csomópontot, amely 60 kilométernyire van északra Helsinkitől, az orosz repülőgépek bombázták, de nem okoztak komolyabb károkat.

NAGY ROMBOLÁST OKOZTAK A SZOVJET REPÜLŐGÉPEK

(HELSINKI.) (Rador.) A finn főhadiszállás jelenti a következőket: „A szárazföldön az ellenség folytatta támadásait a Topale-folyó közelében. Ezeket a támadásokat a finn haderő visszaverte. Az ellenség folytatta támadásait Finnország keleti határai ellen is, ezeknek a támadásoknak azonban a finn csapatok elszántan ellenállottak. Számos helyen a finn csapatok megsemmisítették az ellenség tankjait, rohamkocsijait és ágyúit. A légi harcok során az ellenséges repülőgépek bombái nagy rombolást okoztak Leskalme helységben, ahol a papírgyárak vannak, Vaersilában, ahol fémipari üzemek vannak és a Valamo szigeten ahol a világ legszebb kolostorai vannak. A ledobott bombák számos polgári személyt megöltek és megsebesítettek. A finn légihárító útegek három orosz repülőgépet lelőttek.

SZAKIT-E AMERIKA OROSZORSZÁGGAL?

(WASHINGTON.) (Rador.) Vandenberg szenátor, a köztársasági párt elnökejelöltje levelet intézett Cordell Hull külügyi államtitkárhoz, javasolva, hogy Amerika azonnal szakítson meg minden összeköttetést a Szovjet-telekkel, annak a jogtalan támadásnak a megtorlásaért, amelyet a Szovjet Finnország ellen elkövetett.

A FINNEK VÁLASZA

(HELSINKI.) (Dunaposta.) Az orosz csapatok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy Viipuri közelében partraszálljanak és így két tűz közé szorítsák a finn csapatokat. A finnek elkeseredetten védekeznek. Az állások előtt a vörös katonák ezreinek holtteste fekszik. A tegnapi légi harcok során öt orosz repülőgépet lőttek le. A finn repülőgépek bombázták Baltiski észt kikötőt, illetve repülőteret, amelyet az oroszok támaszpontként építettek ki a maguk részére Észtországban. Az egész kikötő és repülőter lángokban áll. Ez volt a finnek válasza az oroszok részéről a finn-öblök ellen foganatosított zárlatra.

AMERIKA MÉGIS TILTAKOZIK

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az Egyesült Államok külügyi államtitkára: Cordell Hull sajtóértekezleten kijelentette, hogy az USA tiltakozó jegyzéket küld az angol kormánynak a szigorított tengerzár miatt. A jegyzék Hull szerint inkább figyelmeztető, mint ultimátum jellegű.

JAPÁN VELEMÉNY ANGLIA MAGATARTÁSÁRÓL

(TOKIO.) (Domei.) A japán külügyminisztérium szócsöve, az Asahi Sinbun Anglia magatartásáról a következőket írja:

A brit sajtó félre nem érthetően ellenszenvesen nyilatkozik azokról a tárgyalásokról, amelyeket Tokió és Moszkva egymással folytatnak. Ez érthető is, mert Londonnak az a terve, hogy a japán-kínai konfliktust mindaddig huzzza, ameddig az európai konfliktus is befejezést nem nyer, hogy akkor teljes erővel megakadályozhassa Japán terveit Kínát illetően. Ez azonban aligha fog sikerülni, mert a nemzeti öntudatra ébredt Japán, amelynek népe együtt halad kormányával, most már a saját lábán fogja azokat a kérdéseket megoldani, amelyek létének meg alapozásához okvetlen szükségesek.

EREDMÉNYES AZ ANGOL TENGERI ZÁRLAT

Francia politikai körökben meg vannak győződve az életbelépő új német-ellenes blokádtérvezkedések hatályosságáról. Az eddigi blokádtérvezkedések sokan alábecsülték. Az angol információk szolgálat ellenőrzött adatai szerint jelenleg 407 német kereskedelmi hajó vesztéssel semleges kikötőkben, köztük 140 hajó ötmillió angol font értékű rakományt tárol anélkül, hogy

az árut tovább tudná szállítani. Közben állandóan tovább kell fizetniük a kikötői illetéket, úgy, hogy a 407 vesztéssel hajót a háború kitörése óta most már mintegy egymillió font terheli.

VILLÁMCAPÁS, VAGY LÉGVÉDELMI TŰZÉRSÉG?

(LONDON.) (Havas.) Az a hír érkezett Londonba, hogy az angol repülőgépek Németország északnyugati részei felett végzett repülőútja után egy súlyosan megrongálódott angol repülőgép tért vissza két fiatal újjeléndi repülővel Angliába. Azt hiszik, hogy a repülőgép sérülését villámcsapás, vagy a légvédelmi tüzérség tüze okozta. Mintegy 2000 méter magasságban szállt a gép, amikor hirtelen vakító sárga fény lobbant fel, utána pedig irtózatosszerű dördülés reszkettette meg a levegőt. A két repülő egy pillanatra azt hitte, hogy ellenséges repülőgépek követik őket. A repülőgép oly erővel gott tengelye körül, hogy a repülőgépek már attól tartottak, hogy a tengerbe zuhannak és ezért már készenlétbe helyezték kaucsuk csolnakjait.

NÉMETORSZÁG GAZDASÁGI FÖLÉNYE

(MÜNCHEN.) (Rador.) Funk, a Harmadik Birodalom gazdasági minisztere

Svéd hadseregparancs

(STOCKHOLM.) (Rador.) Thoernell tábornok, a svéd hadsereg főparancsnoka tegnap az alábbi hadseregparancsot adta ki: „A jelenlegi körülmények között minden egység teendő eltörpül a haza szabadságának megvédése feléti örködés, a szabadsághoz való jog biztosítása mellett. Katonák! Az ország biztonsága a mi hűségünkön nyugszik, a mi kötelességteljesítésünkön és akaratunkon!”

MIERT NEM INDULT UTNAK A JAPÁN HAJÓ?

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A japán Sanyo Maru hajó, amely speciális gépekkel megrakottan vasárnap reggel kellett volna, hogy elhagyja Rotterdam kikötőjét, hogy Japánba visszatérjen, december 12-ére halasztotta el elindulását. Nem tudják, hogy a hajó miért tolt ki elindulásának idejét.

A FASISZTA NAPIPARANCSS ÉS A FRANCIA SAJTÓ

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó a legnagyobb meglepedés hangján ír a fasiszta nagytanács ülésén kiadott napiparancsról, amely szerint a helyzet kitűnő ismeretere és a legtekélyesebb politikai felkészültségre vall.

SEMMI JELENTŐS A NYUGATI HADSZINTÉREN

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás jelentése december 10-éről: A

Münchenben beszédet mondott, amelyben Németországnak a háborús gazdasági fölényét méltatta. Hangoztatta, hogy a német ipar részére szükséges nyersanyagokat elsősorban Németországból szerzik be a lehetőség szerint. A német termelés mindenütt fokozódik. Az idő Németország részére kedvez és dolgozik. A hasonló ipari termékeket Anglia igyekszik tökéletesíteni, de ezeknek sikerében még Németország ellenségei is kételkednek.

35.000 MENEKÜLT LITVÁNIÁBAN

(KAUNAS.) (Rador.) Litvániában jelenleg 35.000 menekült van, akiknek többsége zsidó és lengyel. Az állami költségvetést nagyon megterheli a menekültek ellátásának költsége.

AMERIKA ÖTMILLIÓ DOLLÁRÉRT HAJÓKAT ÉPÍTET

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai tengerészeti minisztérium 25 cirkálót és torpedórombolót épített 5 millió dollár költséggel.

BUCSUKIHALLGATASON

(RIGA.) (Rador.) Ulmanis köztársasági elnök tegnap bucsukihallgatáson fogadta Intelmant, a Lettorszári német közösség elnökét.

nyugati hadszíntéren semmi jelentős esemény nem történt.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás jelenti: December 10-én gyenge helyi gyalogsági és tüzérségi tevékenység volt. Fontosabb esemény nem történt.

A KINAI CSAPATOK NAGY GYŐZELMET ARATTAK

(CSUNKING.) (Rador.) Nankingtól északra a kínai csapatok erős ellenállása arra kényszerítette a japánokat, hogy előretolt állásaikat feladják. A japánok nagy veszteséget szenvedtek. Patang helységet a kínai csapatok visszafoglalták Patangtól délre jelenleg elkeseredett harc folyik. A kínaiak folytatják az élelmiszerszállítványokat biztosító japán osztagok ellen támadásaikat és elfoglalták a Nanking és a tenger közötti utat. A Kanton környékén Shamsudnál a japánok vereséget szenvedtek és kénytelenek voltak visszavonulni. A Shamsud tartománytól délre szintén megállították a kínaiak a japánok támadását. Azt hiszik, hogy a japánok egyedül az itt lefolyt ütközetben 2000 embert veszítettek.

VISSZAVERT OROSZ TÁMADÁSOK

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség hivatalos finn jelentést közöl, amely szerint a Paipale-

folyó környékén az oroszok folytatták a támadást, amelyet azonban a finnek visszavertek. A keleti arcvonalon számos pontján elkeseredett küzdelem volt, kivéve Petsamo környékét. Az orosz hadiflotta a kareliai földnyelv több pontját bombázta. A finn partvédő útegek több helyen feltartóztatták a partraszálló orosz csapatokat. Az orosz repülőgépeknek Hangoe ellen szombaton megkísérelt támadása nem volt eredményes. Vasárnap délután a szovjet repülőgépek bombázták a Koi-vitso kikötőjével szemben levő szigeten az erődítéseket. A finn repülőgépek felderítő tevékenységet folytattak és a szárazföldi tüzérség közreműködésével megsemmisítettek több menetelő orosz hadoszlopot, valamint számos orosz tankot és harcikocsit.

A SZOVJET ERÉLYES JEGYZÉKE ANGLIAHOZ

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass távirati iroda jelentése szerint az orosz külügyminisztérium jegyzéket adott át a moszkvai angol nagykövetségnek, amelyben tiltakozik az angol kormány november 28-án kelt rendelete ellen, amely a németországi exportnak a semleges államokba való szállításánál is a zárlat, illetve a szigorú ellenőrzés rendszerét léptette életbe. Az orosz jegyzék hangsúlyozza, hogy az angol részről foganatosított intézkedés sérti a nemzetközi jogot és súlyos csapást mér a semleges államok kereskedelmére. Ez az Anglia részéről foganatosított intézkedés — hangsúlyozza a Szovjet jegyzéke — példa nélkül való és azt a Szovjet legerősebben vissza utasítja. Végül a jegyzék hangsúlyozza, hogy minden kárért, amely a Szovjet-teleknek az intézkedésnek a következtében éri, felelőssé teszi Angliát.

FINN FIGYELMEZTETÉS

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A finn repülőgépek vasárnap elszállítottak Lenin-grád és a Karelia földnyelv fölött és orosznyelvű röpiratokat dobtak le. A röpiratok közöttük, hogy ha a szovjet repülőgépek még egyszer finn polgári személyek, asszonyok és gyermekek ellen intéznek bombatámadást, úgy válaszul olyan bombatámadást intéznek Lenin-grád ellen, amely eltörli a föld színéről ezt a várost.

EREDMÉNYES FINN LÉGI-TÁMADÁS

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A finn csapatok mindenütt eredményes ellenállást fejtenek ki a Karelia földnyelven. Finn repülőgépek sikeresen bombázták Branti környékét és számos orosz tankot, továbbá egy teljes orosz páncélosvonatot megsemmisítettek.

ELÉGEDETT AZ ANGOL KIRÁLY

(LONDON.) (Dunaposta.) VI. György angol király visszaérkezett franciaországi szemleutjáról. A látottak és tapasztaltak teljes mértékben kiváltották az angol uralkodó meglegedését.

A SVÉD KATONAI ERŐK FŐPARANCNSOKA

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) Thoernell altábornagyot, a svéd csapatok főparancsnokává nevezték ki. Ez az első eset, hogy a svéd szárazföldi, tengerészeti és légi haderő egyetlen főparancsnok vezérlete alá került.

PÁRISBA UTAZOTT A FRANCIA NAGYKÖVET

(RÓMA.) (Rador.) Francois Poncet, Franciaország római nagykövete Párisba utazott, ahol kormányával nagyfontosságú tárgyalást fog folytatni.

UJABB TARTALÉKOSOKAT HIVTAK BE FINNORSZÁGBA

(BERN.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség helsinki tudósítója azt jelenti, hogy Finnországban a tartalékosok újabb korosztályát szolgáltatták fegyverbe, hogy fokozzák az ellenállást a Finnország keleti határai közepontjában egyre nyomaszkodó orosz támadással szemben.

Kik kérhetik felvételüket a községi választói névjegyzékbe?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új községi választási törvény szerint a községi választói névjegyzékeket a községi előjárások minden év decemberében készítik el. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy a közigazgatási törvény végrehajtási utasításában foglalt vonatkozó intézkedéseket az alábbiakban ismertessük:

Választói jogosultsága van azoknak a férfiaknak és nőknek, akik román állampolgárok, 1939. december 31-ig betöltötték, vagy betöltik 30. életévüket, ténylegesen gyakorolják a következő foglalkozások egyikét: 1. mezőgazdaság és testi munka, 2. kereskedelem és ipar, 3. szabad foglalkozás, továbbá nem méltatlanok és nincsenek olyan helyzetben, hogy ez összeférhetetlen legyen a választói jogosultsággal, végül legalább egy évig hozzájárultak a községi terhek viseléséhez. Ez utóbbi feltétel alól kivételek azok a férjezett nők, akiknek a férje községi adót fizet.

A választói névjegyzéket a községi bíró (polgármester) állítja össze személyes felelősségére, a községi jegyző, vagy városi titkár segítségével. A vá-

lasztói névjegyzékbe való bejegyzés hivatalból történik a községi tagok főkönyve, vagy bármely más felvilágosítás alapján, végül az érdekelt fél kérésére. A választói névjegyzékek összeállításának kezdetét hirdetmény útján kell a községi lakosok tudomására hozni.

Az így elkészített választói névjegyzékeket január hó folyamán 15 napra ki kell függeszteni a községi előjáróságnál. Mindazok, akik kimaradtak a névjegyzékből, utólagos bejegyzésüket kérhetik a kifüggesztés napjától számított 15 napon belül. Az illetékes járáshírosághoz benyújtott előterjesztés útján.

A járáshíroság az előterjesztések felett sürgősen határoz. A járáshíroság végzés ellen a közléstől számított 15 nap alatt felfolyamódással lehet élni az illetékes törvényszékhez.

Felszólítjuk tehát mindazokat a magyarázati számmazású polgárokat, akik valamilyen okból kimaradtak a közigazgatási választói névjegyzékből, hogy a törvényben előírt határidőn belül jelentkezzenek a községi előjáróságnál.

A kolozsvári Magyar Színház a nehéz viszonyok között is megőrizte hívatásának

Külön bizottság alakult az erdélyi színháztársaság kérdésének megoldására
Továbbra is fenntartják a kolozsvári operettegyüttest

A kolozsvári Színpártoló Egyesület közgyűlése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Színpártoló Egyesület nagy érdeklődés mellett tartotta szokásos évi közgyűlését. A közgyűlésen Jelen Gyula dr. elnökölt, megjelentek Bornemissza Elemérné báróné, Öváry Elemér dr. al-elnökök, dr. Grois László ügyvezető al-elnök, továbbá az egyesület igazgatótanácsosai és tagjai igen nagy számban. A Thalia Rt. képviselőjében Kemény János br. elnök-igazgató, Kádár Imre dr. igazgató-főrendező és Tiboldy Zoltán aligazgató vettek részt a közgyűlésen.

Az elnöki megnyitó után Grois László dr. előterjesztette az igazgatótanács jelentését. Hangsúlyozza a jelentés, hogy a Színpártoló Egyesület az elmúlt évadban is gondos figyelemmel kísérte a színház munkáját és erőihez képest megadta a színháznak a szükséges erkölcsi és anyagi támogatást. Az igazgatótanács örömmel állapítja meg, hogy a színház a rendkívül megnehezült viszonyok közepette is megőrizte minden jogos várakozásnak. Ugy Kolozsváron, mint a többi nagyvárosokban az ottani magyar vezetőség teljes elismerését vívta ki a tovább haladt a megerősödés és fejlődés útján. Javasolja az igazgatótanács, hogy a közgyűlés fejezze ki elismerését a Thalia Rt. vezetőinek: Kemény János báró elnök-igazgatónak és Kádár Imre dr. igazgató-főrendezőnek, továbbá a színház művész-személyzetének és minden tagjának, hogy a rendkívül bonyolult társadalmi viszonyok és nagy nehézségek közepette is magas színvonalú műsorral és kifogástalan előadásokról tudtak gondoskodni.

A közgyűlés felkérte az igazgató-főrendezőt, hogy az együttes minden tagja és a technikai személyzet előtt is tolmácsolja a Színpártoló egyesület elismerését és köszönetét.

Hankó János dr. mutatta be ezután az évi zárószámadról. Kiemelte, hogy az egyesület a legmesszebbmenő módon ellenőrizte a színház anyagi ügyvitelét, amely a legszigorúbb követelményeknek is megfelel.

A közgyűlés után az igazgatótanács ülésezett. Jelen Gyula dr. elnök megnyitójában megköszönte Kemény János bárónak, hogy sokoldalú elfoglaltsága mellett is személyesen vállalta már a múlt évad során is a Thalia Rt. ügyeinek vezetését.

Kemény János báró megköszönte az elismerő szavakat s bejelentette, hogy a Thalia Rt. tevékenységi körének és feladatainak kiterjesztése tette szükségessé aktív közreműködését a színház vezetésében. Ezt a feladatot az idén még fokozottabb mértékben fogja elvégezni, mert a társadalmi helyzet bonyolódása és a színház munkájának rendkívüli megszaporodása ezt szükségessé teszi. Emlékeztet arra, hogy annak idején a Színpártoló Egyesülettel kötött szerződésében nagy anyagi áldozattal és csupán azzal a kötelezettséggel vette át a legsúlyosabb anyagi válságban levő színházat, hogy e kötelezettségén túl a színház ország-szerte általános tekintélyt és nevet szerzett magának, minden nehézség ellenére is teljes mértékben megáll a saját lábán és pusztán a rendkívüli közterhek folytán tart igényt a Színpártoló Egyesület anyagi támogatására. E támogatás ma már nem megy túl a közterhek felénél. Kéri az Egyesület további támogatását, amely az anyagi segítségnél is többet jelent.

Kádár Imre dr. számolt be ezután a színház általános kérdéseiről, a vidéki városok népközségi tagozatai által kifejezett kívánságokról, a többi erdélyi társulatokkal való viszonyról, a színház adózási és cenzura problémáiról és más időszaki kérdésekről.

Az igazgatótanács bizottságot küldött ki, amely

az erdélyi színháztársaság kérdéseit kidolgozza s a készülő színházi törvénnyel kapcsolatban a Népközségem át a kormányzat elé terjeszti.

Kemény János báró bejelentette, hogy ismét felvetődött az operettegyüttes fenntartásának kérdése, amelyben a Thalia Rt. mindenben a Színpártoló Egyesület kívánságaihoz óhajtott igazodni. Az igazgatótanács magas színvonalu megbeszélés után

egyhangilag kimondta, hogy szükségesnek tartja az operettegyüttes fenntartását a mai mértékben.

mert a széles néptömegek kedvelt szórakozását sem kulturális, sem szociális, sem nemzeti szempontból nem akarja megszüntetni.

Kádár Imre dr. bejelentése alapján kimondta az igazgatótanács, hogy a 35 éves működésének megünneplésére készülő Stefanidesz József jubileumát saját ügyének tekinti. Elvállalta az igazgatótanács a józseffalvai tűzkárosultak javára rendezendő előadás vendégségét is.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt gyűlés Jelen Gyula dr. zárószavával ért véget, aki az Egyesület és a Színház közötti harmonikus munka szép eredményeit emelte ki.

SELECT MOZGO

MA UTOLJARA!

Küzdelem a halál ellen

Robert Koch világhírű tudós, a tüdővész bacillusának felfedezője, drámai fordulatokban bővelkedő életét mutatja be. Fősz.: EMIL JANINGS. Műsoron kívül hangos hirodó.

KEDDEN: VIVIANE ROMANCE és TINO ROSSI világhírű énekes remekel: NÁPOLYI ÉJSZAKÁK.

Bizonytalan időre elmarad a világítástkorlátozó rendelet végrehajtása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár polgármesteri hivatalának MONT osztálya 1535—1939. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli, hogy a folyó évi november 30-án kelt 1480. számú rendelet gyakorlati alkalmazását, amely a világítási korlátozás ellenőrzésére vonatkozott, — későbbi időpontra halasztották, mely időpontot későbbi időben fogják — valószínűleg majd csak a karácsonyi ünnepek után — közölni. Ennek ellenére a világítási korlátozásra vonatkozó előkészületeket — úgy, amint azt az 1480—1939. számú rendelet előírja — végre kell hajtani, mert megtörténhetik, hogy az ellenőrzés megkezdése korábbi időpontban kezdődik. Az ellenőrzés megkezdését azonban az összes kolozsvári napilapokban legalább 24 órával közzé kell fogja.

A világítás korlátozása nemcsak annyit jelent, hogy kék papírral bevonják az ablakokat, hanem használható egyéb anyag is, mint milyenek fekete függöny, kartonlapok, terítők,

szőnyegek, az az anyag tehát, amellyel a lakosság rendelkezik. A fontos és lényeges csak az, hogy a belső világítás kívülről ne legyen látható, a lakásokban azonban a világítás csak oly mértékben korlátozandó, hogy a rendes tevékenység folytatható legyen.

Ami az udvari külső világítást illeti, úgy ezekbe a lámpákba kék villanykörték helyezendők el, oly módon, amint az az uccai közvilágításnál is látható volt. Ennek a világításnak a módja megtekinthető a Villamosműveknél, a Sincal-uca 1. szám alatt.

Az autótulajdonosok a gépek lámpáit sötétposztóval kötelesek bevonni, mely posztó közepén kék celluloid-lappal elfedett nyílás hagyandó. Ez a nyílás és celluloid-lap 5 centiméter átmérőjű és a fényt csak 15—20 méterre enged ki szűrődni. Az ellenőrzés idején a fényreklámok teljesen kioltandók.

A vonatkozó hirdetményt dr. Bornemissza Sebastian, Kolozsvár főpolgármestere és dr. V. Sortan, a városháza MONT osztályának főnöke írták alá.

Minden alkalmazott és munkás fizetése után le kell rójják a munkaadók a szerződések repülőbélyegilletékét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ismeretes, hogy az alkalmazottak szóbeli szerződését illetékezni kell. Minthogy azonban a havi 10.000 lejnél alacsonyabb fizetésű alkalmazottak alkalmaztatási szerződéseit a munkatörvény illeték-mentességben részesíti, a kincstár csak a havi 10.000 lejnél magasabb fizetésű alkalmazottak után követeli meg a munkaadóktól, hogy a szóbeli szerződések pénzügyi illetékét a havi kimutatáson lerójják.

Ujabbban a nemzeti repülőalap arra az állásponton helyezkedik, hogy a repülőbélyegilleték alól csak azokat az illeték-mentességi eseteket ismeri el, amelyeket a bélyegtörvény felsorol. Minthogy pedig a 10.000 lejnél kisebb alkalmazotti fizetéseknek a szóbeli szerződési illeték alól való mentességéről a bélyegtörvény nem intézkedik, a repülőalap ezek után a szerződések

után megköveteli az egy ezrelékes illetéknek a havi fizetési kimutatásokon való leróását. Több vidéki városban ilyen esetekben már kihágási jegyzőkönyvet is vettek fel a repülőalap ellenőrei.

Az árak drágultak, de

nálunk mégis a régi olcsó

árban kaphatók a legdivatosabb, jó és tartós anyagokból készült női kabátok, ruhák és estélyi toalettek.

"FEMINA"

női divatruház,
Str. Memorandului 1.

Szigorúan ellenőrzik a nagghereshedők eladásait és számláit

A pénzügyi hatóságok a nagykereskedők részéről elkövetett sorozatos visszaéléseknek jöttek a nyomára. Így többek között megállapították, hogy több nagykereskedő az áru lekötésénél megköveteli a megrendelés értéke fele részének előzetes kifizetését, de számlát akkor nem állítanak ki, csak a vételár másik feléről, amelyet a vevő az áru átvételkor köteles kifizetni. Ezzel a rendszerrel a kincstár szerint nemcsak az államot károsítják megérzékenyen, hanem egyúttal lehetlenné teszik a közszükségleti cikkek irainak ellenőrzését is. Értésüléstünk szerint a pénzügyi hatóságok komoly ellenőrző intézkedéseket fogantatosítanak a visszaélések megakadályozására és megtorlására.

Jugoszlávia külkereskedelmi mérlege

(BELGRÁD.) A napokban tették közzé Jugoszlávia külkereskedelmének októberi havi számadatait. Ezek szerint a jugoszláv kiviteli értéke októberben az 512 millió dinárt, míg a behozatal 357.12 millió dinár értékű volt. A kiviteli oldalon Németország első helye az azelőtti hónappal szemben lényegesen megerősödött. Míg ugyanis szeptemberben csak 66.98 millió dinár értékű árut vitt ki Németország Jugoszláviából, októberben exportértéke már 163.09 millióra emelkedett. Ugyanígy képet nyújt a német áruk Jugoszlávia októberben 212.88 millió dinár értékben importált német árut, míg a szeptemberben behozott német áruk értéke csak 132.08 millió dinár volt.

Németország lakáspolitikája a háború alatt

(BERLIN.) Az 1939. év első kilenc havában a német birodalom területén 120.000 lakás építését kezdték meg. Ehhez még további 118.000 lakás járul, amelyek építéséhez még az 1938. évi programnak megfelelően fogtak hozzá, de amelyekkel nem készültek el. Összesen 238.000 épülőfélben levő lakással az építkezések szempontjából igen eredményes 1938. esztendőben felépült lakások számát az idei év első kilenc hónapjában már túlszárnyalták. Kerekén 80.000 lakás már ebben az évben teljesen elkészült, ezeket a szegénysorsú lakosság rendelkezésére bocsátották. A lakások közül, amelyek szeptember 30-án még épülőfélben voltak, több mint 64.000 került tető alá.

15 DECEMBER **18 DECEMBER** **Uj alkalom a**
Colectura OFICIALA
SI A OFICILOR RURALE P.T.T
stamata, hogy a legszerényebb lakasba is
garantáltságot nyújt
ALLAMI SORSJÁTEK
Főelárusító: CLUJ, STR. REGINA MARIA 46.

Uj román siker

A cotrocenii fensíkon ünnepi keretek között felavatott hadiiskola átadása során Paul Theodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter hosszú és tartalmas beszédet mondott, amelyben vázolta ennek a jelentős katonai intézménynek történelmét. Az intézmény történelme új román siker bizonyította. Paul Theodorescu miniszter által felsorolt adatok és számok igen nagy örömet okozhatnak a román közéletnek. De hagyjuk a számokat beszélni.

Cuza Voda uralkodó Emanoil Forrescu akkori hadügyminiszter segítségével az 1859—1865. évek alatt 500 fegyverről és 10 ágyúról 95.000 fegyverre és 75 korszerű ágyúra emeli a hadsereg felszerelését. 1865-ben megalkotja az uralkodó a katonai nagyvezérkart. Ezzel kezdődik meg 74 évvel ezelőtt a modern román hadsereg története. A meghaladott ut nagy jelentőségét senki sem becsülheti meg. 1872-ben I. Károly király áthátva a jövőhagyja a katonai akadémia létesítésének tervét. Anyagi fedezet hiányában az akadémia nem tudja kinyitni kapuit. Jóval később, 1889-ben, 50 évvel ezelőtt kezd meg a katonai akadémia hadiiskola néven működését. Megemlékezésremélto az a tény, hogy a nyugati országok hadiiskolái sem kezdték sokkal hamarabb működésüket. Így az olasz hadiiskola 1867-ben, a belga 1869-ben, a német 1872-ben és végül a francia hadiiskola 1876-ban létesült. A román hadiiskola 1889. őszén kezd meg működését a nagyvezérkarnak Stirbei Voda-uccai helyiségében, néhány kisebb szobában. Ez a szerény eszközökkel és nehéz körülmények között létrejött iskola adott annyi nagy híres tábornokot az országnak és ugyanez alapította meg a román hadsereg taktikájának két vezérével. A háború előtti támadást és a háború utáni védekezést. Az offenzív vezérgondolat hozta létre Nagyromániát, a defenzív védelem pedig őrzi meg annak határait. A hadiiskola új épülete — amint azt Paul Theodorescu tábornok mondotta — „katonai fellegrvár és a főváros ékessége”. Az épület a cotrocenii negyed egyik lakójának elhelyezkedve 4000 négyzetméter területet foglal el és az Duiliu Marcu építésmérnök műve. Az építés költségeit először 285 millió lejre tervezték. Később megtakarításokkal sikerült az épületet 178 millió költséggel létrehozni. Ezzel a néhány adattal megelégszünk. Nem fogjuk ismertetni részletesen ennek a hatalmas épületkolosszusnak, a főváros építészeti kincsének belső berendezését. Csak összehasonlítást kívánunk tenni az 50 évvel ezelőtti és a mai helyzet között. Ezelőtt 50 évvel néhány kis szobában tartották az előadásokat. Ma olyan hatalmas palotával büszkélkedhetik, amely méltó vetélytársa a hasonló természetű külföldi intézményeknek. A román hadsereg ezelőtt 70 évvel 5000 puskával és 10 ágyúval volt felszerelve, míg ma... a kommentárok feleslegesek. Ez a haladás annyira meglepő, annyira lenyűgöző, hogy megjegyzésekre nincsen szükség.

— Kitermeli egyik erdőséget a román státus. A román kat. egyházmegyei tanács (státus) nemrég közölt jelentése beszámol a kolozsmonostori birtokállományhoz tartozó erdőségek állapotáról is. Ezzel kapcsolatban megemlíti a jelentést, hogy a kisbácsi erdőségben a Hintos oldalon levő 8—10 holdnyi kivénült erdő üzemterven kívüli kitermelésének engedélyezése volna megkérendő, mert husz év múlva bekövetkezendő üzemterv szerinti vágás idejéig igen sok fa elrothad.

— Meglopták a piaci árszűkít. Fűszler Mária Mihai Viteazul téren levő sátoros piaci árszűkít bejelentette a rendőrkveszturán, hogy tegnap a kora délutáni órákban egy őrizetlen pillanatban ismeretlen tettes ellopta az asztalfiókjából 750 lejt és nagyértékű papirokat, illetve okmányokat tartalmazó tárcáját. A lopás ügyében megindították a nyomozást.

TESTEDZÉS

Bezárult az őszi labdarugóidény Kolozsváron

Az utolsó kerületi bajnoki mérkőzésen két pontot veszített a tartalékos KAC

(KOLOZSVÁR.) UEC—KAC 2:1 (1:1).

I. oszt. bajnoki, bíró: dr. David, 500 néző. A KAC tartalékosan állt ki, de így is veszélyes ellenfele volt a villamosmű csapatának, amely szerencsével verekedett ki a győzelmet és ezzel a bajnoki pontokat. Az első gólt a KAC érte el Nagy révén azonnal a játék megkezdése után. A 30. percben Harach és Pop összecsaptak, mire a játékvezető mindkettőjüket kiállította. A 41. percben született meg az UEC egyenlítő gólja. Dumitrescu gurulás labdáját a KAC kapusa lábbal akarta védeni, de hibázott és a labda gólbá perdellett. A második félidőben nagy harc folyt a győzelemért, amelyet az UEC szerzett meg Maties góljával.

Ifjúsági bajnokság. Corvinus—KMSC 5:3 (2:2). Góllövők: Nagy (3), Szász és Andor, illetve: Mayer, Moldován és Lengyel.

Universitatea—Victoria mérkőzésből elmaradt 12 percnél játékidő gól nélkül télt el s így az eredmény marad: 2:0.

Universitatea—Echo 2:0. A mérkőzésből elmaradt 6 percet tegnap lejátszották, de eredmény nem adódott, s így végeredményben az U 2:0-ra győzött.

ITT AZ ŐSZI EREDMÉNYI

I. osztály:										
1. CFR	5	4	1	0	11	0	9			
2. KAC	5	3	0	2	7	8	6			
3. Echo	5	3	0	2	11	8	6			
4. UEC	5	2	1	2	7	5	5			
5. Gazdasági Ac.	5	2	0	3	5	9	4			
6. KMSC	5	0	0	5	3	14	0			

Az őszi bajnok tehát a CFR, amely egy kivételével minden mérkőzését megnyerte és egyetlen gólt sem kapott! Ez elsősorban Maklary Zoltán kapus érdeme.

II. osztály:										
1. Corvinus	4	4	0	0	15	7	8			
2. Monostor	4	3	0	1	19	10	6			
3. Haggibbor	4	2	0	2	4	4	4			
4. Napoca	4	1	0	3	8	10	2			
5. UAC	4	0	0	4	2	17	0			

Ifjúsági I. osztály:										
1. Universitatea	4	3	1	0	9	4	7			
2. Echo	4	1	1	2	8	11	3			
3. CFR	4	1	1	2	9	18	3			
4. KAC	4	0	1	3	2	9	1			
5. Victoria	4	3	0	1	19	5	6			

Ifjúsági II. osztály:										
1. Monostor	4	4	0	0	18	4	8			
2. UEC	4	3	0	1	10	7	6			
3. Corvinus	4	2	0	2	15	17	4			
4. KMSC	4	1	0	3	8	9	2			
5. Haggibbor	4	0	0	4	1	15	0			

BUNDÁK SZŐRMÉK

gallérok átalakítása a legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

Simán győztek a nagycsapatok a magyar nemzeti bajnokságban

(BUDAPEST.) A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának egyetlen nagy eseménye a Szeged veresége Szolnokon. A nagycsapatok simán nyerték mérkőzéseiket, amelyek közül figyelmet kelt a Kispest nagygyőzelme a Kassai AC ellen. A kispestiek ezzel jelentősen javítottak gólarányukon s most már az őszi elsősegülket nem fenyegeti veszély.

Kispest—Kassai AC 8:1 (4:1). A kispestiek tetszés szerint lőtték a gólokat. A mérkőzés hőse Olajkár II. volt, aki egymaga négy gólt rugott a kassaiaknak. A többi gólokat Nemes (3) és Kincses szerezték.

Hungária—Törökvis 3:0 (2:0). Nagytramu küzdelemben dönt el a mérkőzés sorsa a Hungária javára. Góllövők: Vidor, Dudás és Béky. A második félidőben a játékvezető kiállította Birót, a Hungária válogatottját játékosát.

Ferencváros—Gamma 3:1 (1:1). Az első gólt a Gamma érte el Toldi, a Ferencváros volt játékosá révén. A Fradi a gólról erős támadással felelt. Sárosi dr-t az egyik akció során büntetőterületen belől gáncsolták. A megítelt 11-est, amelyet

Sárosi dr. lőtt, Háda, a Ferencváros egykori kapusa kivédte. Sorozatos balszerencse után az exbajnok Sárosi dr. révén egyenlített, majd ugyanő rugta a győzelmet jelentő gólt is.

Bocskai—Elektromos 2:2 (2:1). Elkeseredett harc volt a bajnoki pontokért.

Taxiok—Haladás 4:1 (2:0).

Szolnok—Szeged 2:1 (1:1). A szegedi Nagy szerezte meg a vezetést, Szántó egyenlített, majd a szolnoki Nagy szerezte meg csapatának a győzelmet.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. Kispest	12	8	2	2	42	18	18
2. Hungária	12	7	3	2	23	17	17
3. Újpest	11	6	4	1	30	17	16
4. Ferencváros	12	8	—	4	38	22	16
5. Szeged	12	7	2	3	26	18	16
6. Törökvis	12	6	2	4	23	22	14
7. Elektromos	12	5	3	4	24	23	12
8. Bocskai	12	5	2	5	21	32	12
9. Haladás	12	5	1	6	24	26	11
10. Szolnok	12	4	—	8	18	25	8
11. Gamma	12	3	2	7	14	25	8
12. Taxiok	12	3	1	8	21	33	7
13. Kassai AC	12	2	2	8	15	39	6
14. Nemzeti	11	2	—	9	15	24	4

Barátságos mérkőzések

(KOLOZSVÁR.) Victoria—CFR 2:1 (0:0). 500 néző, bíró: Kuszhik. A Victoria csak nagy küzdelem után vitta ki a győzelmet a lelkesen játszó vasutasok ellen. Góllövők: Cociuban II. és Vigu, illetve: Morariu.

(TEMESVÁR.) TMAC—CFR—Kadima vegyes 7:1 (2:0). A téli portya előtt álló at lették fölényes játékkal győztek Bindea (3), Reuter, Hoffmann, Büchler és Weisz góljaival. A vegyes csapat részéről Petrovics volt eredményes.

Tizenhét játékosal megy külföldi portyájára a TMAC. Temesvárról jelentik: A TMAC labdarugócsapata még karácsony előtt külföldi portyára megy, amelynek során Törökországban, Görögországban és Palesztinában játszik több mérkőzést. A temesvári csapat 17 játékosal indul több hetes portyájára.

HOLLANDIA—BELGIUM 5:2 (3:1). Rotterdamból jelentik: A holland—belga válogatott labdarugómérkőzést a hollandusok színvonalas játék után nyerték meg a szívósan harcoló belgákkal szemben.

ELMARAD A ROMÁN VÁLOGATOTT CSAPAT KELETI PORTYÁJA. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség tegnap táviratot kapott Athénből, amely közli, hogy akadályok merültek fel a román labdarugóválogatott csapat görögországi szereplési elé s így a mérkőzéseket lemondja. A román szövetséget annál kellemetlenebbül érintette az athéni távirat, mert ezidőszent még Isztambulból sem kapta meg a lekötött törökországi mérkőzések igazolását, s így a román csapat törökországi szereplése sincs tisztázódva. Ez a helyzet arra késztette a szövetséget, hogy végleg lemondja a válogatott csapat tervezett portyáját.

Arne Borg még mindig tud! Stockholm-ból jelentik: Arne Borg, a híres svéd uszó, aki régóta visszavonult a versenyzéstől, tegnap ismét vízbe szállt és Ake Julin-nal szemben csak benyúlással vesztett. Mindkét versenyzőnek 1 p 03 mp-et mértek az időmérők. Arne Borg jelenleg 40 éves.

Olaszország—Németország 10:6. Rómából jelentik: A két ország amatőr ökölvívóinak mérkőzését az olaszok nyerték meg vasárnap.

Két szovjet repülőgépet lelőtt a finn gerelyvető világ bajnok. Helsinkiből jelentik: A finn sportemberek egytől-egy vitélül harcolnak a szovjet gőzhenger ellen. A hőiesen küzdők sorában kiemelkedte magát Järvinen, a gerelyvetés világ bajnokja, aki legutóbb két szovjet repülőgépet lőtt le.

Győztek a prágai jégkorongozók Budapestén. A PCLTC Praha jégkorongcsapata tegnap 2:0 (0:0, 1:0, 1:0) arányban győzött a BKE ellen.

Szabó Miklós világcuscsot akar javítani Berlinben. Budapestről jelentik: A jövő vasárnap Berlinben nagyszabású fedett-pálya atlétikai versenyt rendeznek, amelyre meghívást kapott Szabó Miklós, a kitűnő magyar középtávú futó bajnok is. Szabó Miklós gondosan felkészül a versenyre. Tegnap edzésén 3000 méteren 8 p 35.6 mp-t futott. Nyilatkozata szerint bízik abban, hogy Berlinben 8 p 30 mp-en belül fut s ezzel világcuscsot fog javítani.

RMTE—Olimpia (Szatmár) 2:1 (0:0). Resicán folyt le az év utolsó ligabajnoki mérkőzése, amelyet a resicaiak megérdemelten nyertek meg.

Olaszország—Hollandia 5:0. Hágából jelentik: A két ország teniszszövetségének harciából az olaszok kerültek ki győztesként.

Gradija—Szyk—Rapid 6:2 (3:0). Zágráb-ból jelentik: A bukaresti csapat első zágrábi szereplése súlyos vereséggel végződött. A román együttes góljait Barátky lőtte. A mérkőzést egyébként majdnem lemondották a horvátok, amikor megtudták, hogy a Rapid Sipos, a Gradijansky volt s jelenleg a bukarestiek válogatott csatára nem érkezett Zágrábra.

Rádió

KEDD, december 12.

Bucaresti, 7: Hanglemezek, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadó. — 7.45: A műsor befejezése. 12: Pontos időjezés, vízállásjelzés. 12.30: Sibiceanu zongoraművész hangversenye. 14: Hírek. 14.20: Tánclemezek. 19.17: Lemezek. — 19.50: Hírek. 20.15: Schrammel négyes. — 20.45: Hírek. 21: Szimfonikus zene. 21.50: Karéneklemezek. 22.10: Hírek. 22.30: Kamarazene. 22.50: Lemezek. 23.45: Hírek majd hírek magyar nyelven, utána könnyű zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felszólítások. — 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Szalonok. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18.15: Csevegés. 18.45: Cigányzene. 19.50: Előadás. 20.15: Hírek. 20.30: „Tannhauser” közvetítése az Operaházból. 21.35: Hírek. 23: Hírek. — 24.30: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Hivatalos orosz cáfolat a „Kommunista Internacionála” cikkéről

(MOSZKVA.) (Rador-Tass.) A külügyi népbiztosság sajtóosztálya szük ségesnek tartja kijelenteni, hogy Stefanov „Imperialista háború Romániában” című cikke, amely a „Kommunista Internacionála” című folyóirat 10. számában jelent meg és lehetetlen kommentárookra adott okot a külföldi sajtóban, nem felel meg a Szovjetunió politikájának és egyáltalán nem jelenti a Szovjetunió és Románia közti kölcsönös kapcsolatok természetének kifejezését.

(MOSZKVA.) (Rador.) A szovjet fővárosból érkezett jelentés szerint annak a cikknek a címét, amely a „Kommunista Internacionála” című folyóiratban „Imperialista háború Romániában” címmel jelent meg és amely lehetetlen kommentárookra adott okot a külföldi sajtóban, meg fogják változtatni, illetve ki fogják javítani a következő módon: „Az imperialista háború és Románia”, az eredeti „Imperialista háború Romániában” cím helyett.

— SOROZATOSAN BIRSÁGOLJÁK MEG A CÉGJEGYZÉSI TÖRVÉNYNEK ELEGET NEM TETT CÉGEKET. Azokat a cégeket, amelyek a cégjegyzési törvény rendelkezéseinek nem tettek eleget, kihágási jegyzőkönyvek alapján bíróság elé állítják. A napokban számos kolozsvári cég került ilyen címen a kolozsvári törvényszék elé. A vendégek tulajdoni részét 500 lejes pénzhírság megfizetésében marasztalták el.

Zsidónőbe szerelmes Hoykó Ferenc,

az árájsított Belvárosi Színház tagja, kolozsvári egykori kedvence - Amikor a politika belegázol az ember magánéletébe...

(BUDAPEST.) (A „Jóestéti” tudósítójától.) Jellegzetesen mai történet az, amelynek középpontjába Hoykó Ferenc, a kolozsvári Magyar Színház egykori kedvelt tagja került itt Budapesten. Hoykó Feri már hosszú évekkel ezelőtt ott hagyta Erdélyt és a magyar fővárosba költözött, ahol rögtön szerződést talált és egyike lett ama szerencsés fiatal színészeknek, akik a mai rossz viszonyok között is állandó szerződéssel dicsekedhetnek. A belvárosi Színház tagja, de játszik ezenkívül gyakran filmen is és általában, jól megállja helyét.

Nos, itt Pesten azután Hoykó Feri barátunkkal is megesett az, ami sok más ilyen deli legénnyel: szerelmes lett. Hoykó szerelme egy rendkívül érdekes arcú, nagyműveltségű fiatal, elvált asszony, aki asszisztensnői szerepet tölt be jelenleg egyik nagy pesti kórházban.

Hoykó szerelme korántsem volt viszonzatlan — hiszen csak rá kell nézni Hoykóra, ez lehetetlen is volna. Sok női szívet tört össze ő Kolozsváron is. A ma is feltűnő megjelenésű, lobogóhajú színész és a szép asszisztensnő szerelme annak rendje és módja szerint kivirágzott és éveken keresztül semmi sem zavarta meg a harmóniát.

Jöttek azonban az utolsó évek, amelyek sok mindent fejetetejére állítottak — s így többek között ezt a szerelmet is. Hoykó jelenleg — mint említettük — a Belvárosi Színház tagja, amelyet tavaly, tudvalevőleg, árájsítottak. Az ilyenformán kimondottan keresztény színház kötelékében nincs is egyetlen zsidó színész vagy színésznő sem. Természetesen a színház új igazgatósága nem szól bele tagjai magánügyeibe, de íratlan szabályként szerepel — mint sok más házatájon is immár — hogy lehetőleg kerülni kell a zsidósággal való szorosabb kapcsolatokat.

Nehogy azonban egy pillanatig is azt gondoljuk, hogy Hoykó emiatt megtorpan érzelmében. Az asszisztensnő ugyanis zsidó, sőt egyre erősebb zsidó érzésű lett az utóbbi esztendő folyamán. Hoykó Feri sokkal jobban szeretette az asszonyt, semhogy a színházra vagy bármely egyébre való tekintettel lemondott volna róla.

Sőt — most jön az édrekes: Hoykó Feri felajánlotta szerelmesének, hogy feleségül veszi, ezzel is bizonyosságot akarván adni arról, hogy az ő szerelme erősebb, mint a mai áramlatok. Ezt az ajánlatát többször is megismételte, nemcsak lovagiasságból — hanem azért mert nagyon szerette és szereti ma is az asszisztensnőt.

Más asszony — a szóbanforgó hölgy helyében — bizonyára nem sokat gondolkodott volna. Hoykó Feri daliás férfi, jókérésű színész, — mi volna itt gondolkodni való?...

Nos, nem így történt. Az asszony — nem fogadta el az ajánlatot. Nem mint ha Hoykót nem becsülné, nem szeretné — de a jelenből lelki szemével igyekezett előretekinteni a jövőbe: vajjon nem fog-e olyan helyzet adódni, hogy Hoykó ezt a lépését megbánja...? Ki tudja azt biztosan megmondani, hogyan alakul egy ember jövője a mai körülmények között és nem lesz-e hátrányos számára, hogy — zsidónő a felesége? Foglalkoztatni fogja-e a színház és film akkor is... vagy majd mellőzni kezdik? És akkor — ha az utóbbi történetnek — önkéntelenül is nem hártja-e majd balsorsát őrá, a zsidó feleségre?

Ilyenformán azután... ez a szépen indult szerelmek egyelőre nem végződött happy enddel. Hoykó Feri neki van keseredve... de mi igyekeztünk neki megmagyarázni, hogy még mindig

jóra fordulhat. Elmulhat ez az előítéletes világ is és különösen az emberek magánélete fog talán egyszer majd megtisztulni minden nem odaváló szemponttól. A szerelemnek igazán nem lehet köze a politikához. És ha egyelőre erre a szent területre is betör — talán nem tart örökké s eljőhet rövidesen az idő, amikor az ilyen félreértések „lehetősége” — mert hiszen csak erről van szó, — elhárul az emberi szívek utjából.

Hoykó Feri addig is szorgalmasan tanul és dolgozik és szívesen gondol vissza Kolozsvárra, ahol olyan sok, kellemes évet töltött.

— Üdvözlöm a kolozsváriakat — kiáltja még utánunk és lobogó haja nem-sokára eltűnik a kis Kigyó uccai kapualjban, amely a Belvárosi Színház próbatermeibe vezet...

Az asszisztensnő pedig — mint hall-

JANCSI, MÁR
MEGINT ÖSSZE
VISSZA ÜTÖTTE
A TÉRDEDET?

ANYUKÁM,
KENJ REÁ EGY
KIS SLOANST!

A gyerekeknek igaza van. Tapasztalatból tudja, hogy az ütődés hamarabb gyógyul, ha azonnal bekent anyhán Sloan-szal. Anyuka is tudja, hogy a Sloan's Liniment segít a szervezetnek, hogy az összetört, vért a sérült szövetekben felfrissítse ujjal, egészséget adóval. Tudja, hogy a megütött testrészt nem dagad fel, ha azonnal alkalmaz Sloanst. Sloan's nem hiányozhatik egyetlen anya házi gyógyszer-tárából sem.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszerete

Fokozza
A SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Tömeges hajókatasztrófa Anglia partvidékén

(NEWYORK.) (Rador.) Rádiótávírat jelentése szerint a San Alberto nevű 7400 tonnás angol kereskedelmi hajót az angliai Landssend közelében megtorpedózták. A hajó elsüllyedt. Legénysége sorsáról eddig nem érkezett jelentés.

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Az Immingha nevű holland hajó vasárnap reggel az Anglia északi partvidékén levő Ocalntsoog közelében aknába ütközött és elsüllyedt. Legénységét hiánytalanul megmentették.

(LONDON.) (Rador.) A Dinard nevű 525 tonnás órhajó pénteken Anglia délkeleti partvidékén egy másik hajóba ütközött és elsüllyedt. Legénységét megmentették. Másik londoni jelentés szerint a kikötőből kifutó Kabinda nevű belga hajó a nyílt tengeren kettétört és elsüllyedt. A hajó valószínűleg aknára futott.

(LONDON.) (Reuter.) Az angol partok közelében elsüllyedt a 750 tonnás Corea és az 1000 tonnás Middlesborough brit kereskedelmi gőzös. A legénységet mindkét esetben megmentették.

Nagy karácsonyi vásár szőrmében

**szőrmekabát
már 3000 leitől**

MÁRTONFFY

szűcsnél, str. Reg. Maria 10

Két gyilkost végeztek ki Németországban

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Broenner Franz és Anton Kropf — két visszaeső bűnös — november 25-én előre elkészített terv szerint megtámadták és megölték annak a koncentrációs tábornak egyik őrét, amely táborban a két visszaeső bűnöst őrizték. Mindkét gonosztevőnek sikerült elmenekülnie, de hamarosan rendőrkézre kerültek megint. A két gyilkost december 9-én a rögtönítélő bíróság halálra ítélte és a kötéltől való halálos ítéletet a koncentrációs táborban végre is hajtották.

URANIA MOZGO

SZENZACIÓS KALANDORFILM!

A FEKETE SAS

Mindkét rész egyszerre. Kalifornia legszebb vidékein játszódik le a nagyszabású kalandorfilm izgalmas cselekménye, melynek főszerepeit BOB LIVINGSTONE és WILLIAM FARNUM alakítják utólréhetetlen sikerrel. Műsorán kívül a legújabb híradó.

A hadsereg felszerelése érde- kében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként délelőtt 9—fél 2 óra között és délután 4—7 óra között az összes nagyobb banknál s a pénzügyi igazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4.5 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lejes kötvény után 200 lej), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében. A hat hónap múlva kifizetésre kerülő ötödőrészrel s a lejáró szelvény-nyel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték hetven százalékat. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozsmegye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes.

A kolozsvári törvényszék

dönt abban a kérdésben, hogy mikor kell „elő
számlát” kiállítani a gyári lerakat részére?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az 1939. április elsején módosított bélyegtvény-előírja, hogy a nagykereskedők pro forma számlát kell kiállítani a detail-kereskedelem számára eszközölt eladásaikról, még akkor is, ha a detailüzlet a nagykereskedelmi vállalat tulajdona. Erre az intézkedésre hivatkozva az egyik textilgyár kolozsvári lerakata-nál megjelentek Zamfir G. és Coltofe anu C. repülőalap ellenőrök és kihágási jegyzőkönyvet vettek fel, arra hivatkozva, hogy a kolozsvári lerakat, amely nagyban és kicsinyben való eladásokat végez, a szállítási jegyzék (foaia de expeditie) után nem róttá le a 4 ezrelékes repülőbélyeg illetéket. A textilgyár az ügyben a pénzügyminisztériumhoz fordult és igazolta, hogy

a kolozsvári lerakat úgy a nagybani, mint a detail-eladások után szabályszerűen felbélyegzett számlákat állít ki. A miniszter, elfogadta a gyár indokait és hivatalosan értesítette a vállalatot, hogy oly esetekben, amikor a gyár a saját lerakatainak küld árut, ez után nem köteles bélyegzett számlát kiállítani. A pénzügyi illeték szempontjából a kérdés tehát a vállalatra nézve kedvező elrendezést nyert, nyitva maradt azonban a repülőilleték kérdése, amelyben előreláthatólag a december 18-ra kitűzött folytatódó tárgyaláson hirdet ítéletet a kolozsvári törvényszék. A perben a kolozsvári gyári lerakatot dr. T. Spornic ügyvéd képviseli.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARÁINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

100 férfi télikabát-szővet minden elfogadható árban, valamint férfi ruhák, damaszkok, fehérneműk. Str. Stroescu 3., udvarban. Urania mozi háttérkött. (3083)

SCHIMBASLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Someșeni, Telefon: 36-23. (2935)

ZINK-hulladékok 10 kg-on felül, minden alakban állandóan veszünk. „Triumf” gyár, Cal. Dorobanților 118. (Telefon: 10-79). (7656)

KÖZPONTBAN levő, megélhetést biztosító üzlet családi ügyért azonnal átadó. Cím a kiadóban. (8715)

ZÁLOGCÉDULÁKAT ékszerekről és bármilyen ékszert, briliánsot, gyémántot, magas árban vásárol december 22-ig. Riser ékszerész, C. M. Foch 1. Központi szálloda alatt. (3073)

ELADÓ finomkivitelű gyökér kombinált szoba, francia háló, jutányos árban. Str. Moldovei 17. Műasztalosnál. (8784)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ részletfizetésre kapható. Cal. Decebal 10. (8789)

NUTRIA buđa, gyönyörű állapotban nagy termetre eladó. Str. Saguna 16. (8796)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a **„POPULAR”-ban** Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban. vásárolhat.

KÁLYHA, kétteres olcsón eladó. Str. Fabrica de Spirit 1. Gottehrnénél. (8801)

ELADÓ teherautó (Opel-Blitz) jó állapotban. Str. Pântânei 81. (8199)

GYERMEK sportkocsi olcsón eladó. Str. Oituz 14. (8823)

ELADÓ 3 és fél hold gyümölcsös. Str. Aron 28. (8706)

HENTESGÉPEK, teljes garnitúra, olcsón eladó. Szigethynél, Cal. Traian 76. szám. (8890)

HÁZI vágásra alkalmas prima zsírszertések kaphatók Szigethynél, Cal. Traian 76. szám. (8891)

VESEK mindennemű disztárgyakat, férfi ruhákat és más ruhaneműket. Diszkret üzlet, Str. Vlăduța 2. szám. (8839)

Szőrmét

bizalommal Mandelbaum szőcsötől vásároljon. Cal. Reg. Ferdinand 20. udvarban. (8867)

NAGY karácsonyi vásár a D'Or szertárban. A legváltozatosabb és legolcsóbb ajándéktárgyak és babák. (8903)

BABA-KOCSIK

játékbabának

már 280 leitől

nagy gyári lerakat, dus választék **HERCULES** Babyruhában Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 9.

VESEK kettő háromágú ezüst gyertya tartót, ár, súly megjelöléssel „Ezüst” jelígre. (8901)

EZÜSTRÓKA kerestetik másodkézből. Cím „Ezüstróka” jelígre kiadóba. (8885)

TENGERI moslék a legolcsóbb minőségben kapható naponta frissen főzve a Wertheimer szeszgyárban. (8815)

ELUTAZÁS miatt empire szalonbutor és ebédülő, paliszander eladó. Cal. Decebal 60-a. (8908)

SPORT gyermekkocsi eladó. Str. Macavei 60. (8917)

DIÓ, prima 4 métermázsza eladó. Favorit ügynökség, Str. Reg. Maria 32. (8918)

TÜZIFARAKTÁR január 1-től bérbeadó. Cím a kiadóban. (8920)

MODERN három hullámhosszon vevő rádiót vennék. Str. I. G. Duca 1. Portás. (8919)

ELADÓ olcsón vakond bunda, gyönyörű stórok, tálcák, fehér zománczott edények. Cal. Reg. Ferdinand 80. (8921)

NAPI 100 liter uradalmi tej eladó. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Reg. Ferdinand 40. (3104)

INGATLAN

VÁROS központjában jól jövedelmező emeletes bérház nettó 2,500.000-ért eladó. Érdeklődők — akikkel közvetlenül tárgyalok — adják le címüket kiadóba „Kettő fél” jelígre. Keresek egyidejűleg saját részemre 5-6 szobás családi házat 1,500.000-ig. Cím „Belvárosi” jelígre. (8834)

ÁLLÁST KERES

GYAKORLATI rendelkező kereskedősegéd textil szakmában állást keres. Cím a kiadóban. (V T 3090)

MOLNÁRSEGÉD, önállóan dolgozik, várn, vagy kereskedelmi malomban állást keres. Turdean, Str. Cicio Pop 94. (8892)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK lehetőleg négy középiskolát végzett fiút kemefestő tanulónak Czink, Str. Gen. Poetas 5. (8269)

SZERÉNYIGÉNYŰ, megbízható kiszolgálónő, ki románul perfekt beszél és számolni jól tud teljes ellátással felvétetik. Restaurant Ana Pop, Óvár, Victoria-szálloda mellett. (8774)

TANULÓLÁNY fizetéssel felvétetik Blau könyvtárat. Str. Dima 4. (8846)

ÜGYES önálló varrőleányokat azonnal felvesz Salon Volheimer, Str. Saguna 15. I. em. (8860)

FIATAL esztélyos vagy géplakatos segéd gépkezelőnek kerestetik. Goldstein malom, állatvásártér. (8824)

FŐISKOLAI hallgatót szerény díjazással felvesz Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (8886)

KIFUTÓLEÁNYT azonnalra felveszek. Kitty kalapszalón, Str. Memorandului 24. (8908)

FÜSZERKERESKEDŐ segédet kisegítésre azonnal felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 129. fűszerüzlet. (8912)

ÜGYES kifutófiút felvesz a Lengyel szanatórium. (3105)

MINDENEN kerestetik vidékre. Erd. C. M. Foch 68. (8915)

FÉMCISZOLÓ felvétetik Schlezák Ferencnél. Str. St. O. Josif 3. (8916)

KÜLÖNFÉLÉK

Bőrkabátokat

mért után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, diffin, dejalín és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (8905)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

TÜZIFA elsőrendű, olcsón megrendelhető Prímária trafikban. (8848)

SZERENCSES véletlennek levele van. (8905)

ERNYŐK legolcsóbban, javítások szakszerűen Ernyőüzemben, Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (8903)

ERNYŐVÁZAKAT, jóállapotban lévőket veszek. Ernyőüzem, Cal. Reg. Ferdinand 3. (8911)

KÉREM azokat, akik vasárnap délután félhétkor abban a monostori autóbusszban ültek, amely a Reg. Ferdinand vashid mellett egy nő leszállásánál balesetet okozott, címüket szíveskedjenek információ végett Cal. Reg. Ferdinand 129. alatti fűszerüzletbe, vagy 3704 telefonszámmal leadni. (8913)

400.000 lej magánkölcstől közvetíték vagy lörizáltan 7.50 százalékos kamattal. bekebelezésre jó bonításra. Universal, Str. Reg. Maria 20. (8914)

OKTATÁS

FRANCIA liceumot végeztem, 11 éve tanítok. Adnék francia órákat, vállalnék kurzusokat, elemisták, liceumisták vagy felnőttek (emigrálni készülő) részére. Érdeklődni: Str. Baron L. Pop 2., apart. 3. (8754)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8458)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít. Csoporthoz tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó, díjtalan lifthasználat.) (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorított szobák azonnalra kiadók olcsón. Str. Cernăuți 21. (8907)

KICSI üres szoba lakásnak kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 25. (8734)

Kiadó lakás!

Azonnalra. Str. I. Mănu 4. sz. a II. em., szoba-konyha, teljes komfort. Értekezni lehet a

Róm. Kat. Egyházközség gazdasági hivatalában Piața Unirei 14. délelőtti 8-12-ig.

SZÉP parkettes szoba folyóvízzel, kapualatti külön bejárat, uri lakónak január 1-től kiadó. Str. Saguna 16. (8797)

KIADÓ raktárhelyiség, lakással, istállóval együtt. Erd. Cal. Decebal 11. (8855)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Mărășești 63. (8854)

BELVÁROSBAN garázs kiadó, esetleg raktárhelyiségnek is. Str. Gherescu 4. (3102)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Avram Iancu 21. (8893)

KÜLÖNBEJÁRATU butorított szoba kiadó 15-ére. Str. Stroescu 10. Vas-aknáknál. (8910)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Hétfő: A Muncă și voe bună színház előadásai.

Kedd: A Magyar Zenekonzervatórium jubiláris diszhangversenye B. Sándor Erzsé és dr. Székelyhidú Ferenc közreműködésével. (Rendes helyárrakkal.) Szerda fél 9: Orvoskisasszony (Harmad-

Szerda fél 9: Orvoskisasszony. (Negyedszer.) Csütörtök fél 9: Orvoskisasszony. (Negyedszer.)

Péntek fél 9: Sasfiók. (Rostand halhatatlan drámája Abrányi Emil fordításában. Rendező: Kádár Imre. Fősz.: A sasfiók: Fényes Alice, Flambeau: Borovszky Oszkár, Metternich: Kovács György, Ferenc császár: Tóth Elek, Marmont: Nagy István a többi szerepekben a társulat összes vezető tagjaival. Új betanulásban, új kiállításban. Premier bérlet 17. szám.)

Szombat 9: Sasfiók. (Rendes bérlet 17. Irodalmi bérlet 11. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Píros bugyellár (Stefanidesz Ili vendégfellépésével, olcsó helyárrakkal.)

Délután 6: Feleség (Hetedézer.) Este 9: Sasfiók (Harmadszor.) Hétfő fél 9: Sasfiók (Negyedszer.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Általános közkevénytára még hétfőn: Küzdelem a halál ellen. Fősz.: Emil Jannings. Műsoron kívül a legújabb hangos híradó. Kedd, szerda: Nápoly éjszakák. Viviane Romance és Tino Rossi világ-hírű énekes egyetlen filmje. Műsoron kívül hangos híradó.

CAPITOL MOZGÓ: Ma a szezon legszababb filmje: „A véleány”. Fősz.: Bette Davis és Miriam Hopkins. A film előtt Paramount világhíradó.

ROYAL MOZGÓ: Az év legkiemelkedőbb filmeseménye. Mark Twain világhírű regényének filmváltozata: A Huckleberry fiú kalandjai. Nagyszerű mese. Pazar felvételek. Fősz.: az öt világhírű kedvence: Mickey Rooney. Előtte a legújabb Metro híradó. Számozott helyek. Telefon: 37-05.

RIO MOZGÓ: Ma. 3. 6 és 9 órakor: Szenzációs dupla műsor. I. Dzsingisz khán sereleke. Izgalmas kalandordráma. Főszerepben: Peter Lorre. II. Anna Marie, nagy repülő, film. Főszerepben: Anna Bel'a és Jean Murat. III. Híradó. Következő műsorunk: Paris Melody és titokzatos gyilkosság.

URANIA MOZGÓ: A Fekete Sas. Mindkét rész egyszerre. Fősz.: Bob Livingstone és William Farnum. Műsoron kívül híradó.

Amerikai vélemény a buvárhajók elleni harcokról

(NEWYORK.) Amerikának biztos és hathatos fegyvere van a buvárhajók ellen — ez a véleménye H. Webster Crumnek, a Goodyear Zeppelin Corporation tervező főmérnökének. Szerinte ez a biztos fegyver a „blimp”, azaz kis, héliumgázzal megtöltött léghajó, amely lassan, de biztosan halad és a buvárhajók elleni küzdelemre igen alkalmas. Héliumgáza az egész földön egyedül csak az Egyesült Államoknak van és így azt hadicélokra csak az amerikai hadsereg és haditengerészet használhatja fel. A rendes, közönséges léghajókat hadicélokra igénybevenni azért nem lehet, mert gyúlékony gázzal vannak töltve, tehát könnyen sebezhetők. Amióta azonban Texasban felfedezték a héliumot és azt rendszeresen termelik, a léghajó szárazon és vizen egyaránt elsőrendű fegyverre válhatik. Camp Perryben hónapokkal ezelőtt hadgyakorlatokat tartottak és ezek folyamán egy ilyen héliummal töltött léghajót csaknem szitává lőttek, mégis a levegőben maradt, miután pedig sérüléseit kijavították, hangárjába szabályszerűen visszatért.

— Egy ízben utaztam egy olyan léghajón, amelynek gáztartályát 186 apró ölmagolyó furta át és gáza mégsem szállt el. A héliumgáz soha sincs nagy nyomás alatt, mert egy léggömbben csak 125 köbláb gáz van. Tartályából ez a gáz soha sem szállhat ki a külső váz alá. Ez az oka annak, hogy még akkor sem következik be veszély, ha a tartály burkolatán nagyobb hézag is támad. Mint a továbbiakban elmondta, a blimp 75 mérföldes sebességgel képes haladni, de a levegőben egy helyben hosszabb ideig is tud állni. Nyugodtan rábízhatja magát a szélre is. Igen célszerűen fel lehet használni kikötők őrzésére, szállítóhajók kísérésére, mert a leselkedő buvárhajót a magasból igen könnyen felfedezheti s mielőtt felszínre kerülne, aknájaival elpusztíthatja.

Megszűnt két berlini pályaudvar

(BERLIN.) Berlin újjáépítésének ütemét a háború legfeljebb kissé meglassítja, de lényegében nem változtatja meg. Az elgondolások tervszerűen valóra válnak. A „Nord-Süd-S-Bahn” teljes kiépülése gyökeresen átalakította a Potsdamer Platz képét. E tér két régi pályaudvara, a „Wannseebahnhof” meg a „Vorortbahnhof” (helyiérdekű pu.) az S-Bahn elkészülésével a múlté lett forgalmukat a földalatti gyorsvasút járatai bonyolítják le. A Potsdamer Strasse továbbra is lázas építkezési munka színhelye. Egész hezserok esnek a bontó-csákány áldozatául. A közeljövőben felépülő Runder Platz egyik monumentális épülete: a „Német Idegenforgalom Háza” már nagyrészt elkészült.

Egyébként Berlin közlekedési ritmusa a megváltozott viszonyokhoz alkalmazkodik. A háború óta a kerékpár mindinkább a közlekedési eszközök élére tör. Gyakran a vezérgyógató csakugy biciklin karikázik a hivatalába, mint a legutolsó alkalmazottja. A filmanagyságok közül is sokan tértek át az automobilról a kerékpárra.

— Uj sajtóellenőrzési rendszer Magyarországon. Budapestről jelenti a Dunaposta: A magyar kormány új sajtóellenőrzési rendeletet bocsátott ki, amely szerint mindazokat a cikkeket, amelyek a honvédelem kérdéseit érintik, előzetes felülvizsgálatra és illetékes hatóságoknak be kell mutatni.

— Korlátozták a magyarországi falkivitel. Budapestről jelenti a Dunaposta. Az iparügyi minisztérium bizonyos faanyagok kiviteli tilalmát rendelte el. Ezeknek a faanyagoknak a készletét zárólják és tulajdonosaik csak abban az esetben rendelkezhetnek szabadon felette, ha erre az iparügyi és a földművelésügyi minisztériumok szervezett engedélyt kaptak.

December 12

Zenekonzervatórium

Unnepi hangversenye

B. Sándor Erzsi • Dr. Székelyhidy Ferenc • Zsembery Elvira

közreműködés-vel

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 12, Kedd.
Róm. kat.: Otília sz. Prot.: Gabriella.
Ort.: Sf. Spiridon. Izr.: 1 Tebeth. R.
Ch. (Khan.)

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

A FÉRFIAK ESZE

Éva asszony: Érdekes megállapítás szerint a csunya nők okosak. Elsajátítják a férfiak esztét.

Juci asszony: Igen, igen, a szép nők azonban teljesen elveszik.

A MŰVÉSZNŐ KÖNYVEL

Az ismert művésznőnek nagy fizetése mellett soha nincs pénze. Barátai rávették, írja fel rendszeresen a kiadásait. A következő hónapban, amikor számonkérték tőle feljegyzéseit, a művésznő diadalmasan vette fel íróasztaláról a papírlapot:

Egyhónapi kiadásait a következő telekben jegyezte fel:
Madárelétel 50 lej.
Levélybélyeg 80 lej.
Különféle apróságok 5000 lej.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év december 9-étől, szombaton reggeltől december 16-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítéknek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Uniri-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil Stefan cel Mare tér.

DIANA

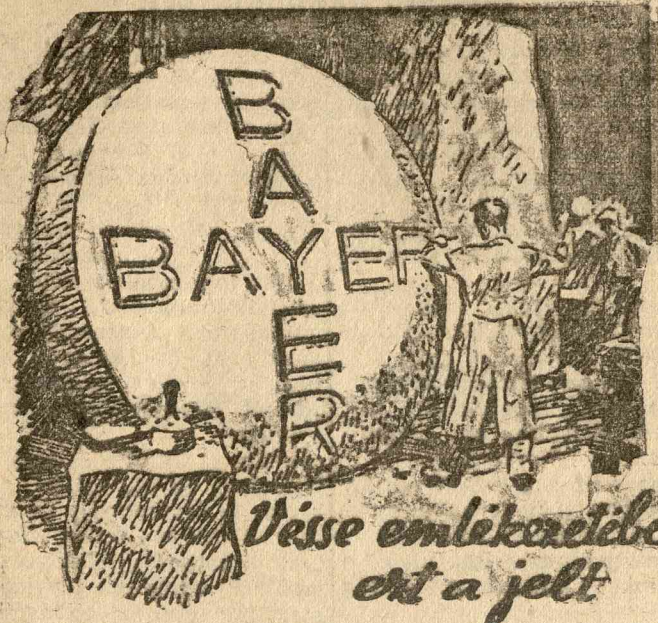
fárasztó munka után lemosásra.

— NAPILAPOK, FOLYÓÍRATOK, IDŐZAKI SAJTÓTERMÉKEK TULAJDONOSAINAK ÉS IGAZGATÓINAK FIGYELMÉBE. A kolozsvári VI-ik hadtest sajtóellenőrző hivatala felkéri az összes napilapok, folyóiratok, időzakai sajtótermékek tulajdonosait, vagy igazgatóit, hogy az átvett kérdőíveket a legsürgősebben és a legpontosabban töltsék ki és 24 órán belül szolgáltatassák vissza a hivatalos órák alatt a kolozsvári cenzura hivatalnak.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Jugoszláv kender szállítások Németország részére. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kenderárak állandó emelkedést mutatnak. Ennek fő oka az, hogy a feltalálható kenderkészletek 90 százalékát Németország vásárolta fel. A szállítások máris megkezdődtek, úgy szárazföldi úton, mint a Dunán. Megvásárolta Németország előre már az őszi áztatás nagyrésztét is. Mivel Anglia ezután csak kis mennyiségeket talált és vásárolhatott fel, megnagyobbodott érdeklődéssel fordul most a tavaszi termés felé. A termelők közben újabb áremelkedést remélnék és tartózkodnak a további elő-eladásoktól. A legutóbbi belgrádi gazdasági tárgyalásokon a Németország részére megállapított szilárd kenderkontingens felét Németország már haza is szállította.

— a Bayer keresztet!
amely külsőleg is megjelöli a bevált Aspirin-tablettákat. A minőség ismeret-főjele, a komoly gyógyszer kezessége.
ASPIRIN
VALÓDI CSAK A »Bayer« KERESZTTEL

— **Uszógyár Dániában.** Koppenhágából jelentik: Most kezdték meg Dániában az első uszógyár építését. A különös gyárat Thyborup (Jütland északnyugati részén) kikötőjében építik és hallisztet fog gyártani. Az üzemet azért szerlték hajóra, hogy a gyárat bármikor áthelyezhessék olyan helyre, ahol kiadósabb a halászat és a halászhajóknak ne kelljen hosszabb utat megtenniük, amíg a nyersanyagot odaszállítják.

Azok, akik

asztmában

szenvednek, már 30 év óta használják a

Puhlmann-teát

Minden gyógyszerárban kapható lej 106 és 144 árban. Raktár: „Digitalis”, Orăștie, Abt. 8040.

— Nem jelentkezik a nyertesek a millióért. Rómából jelentik: A napokban bejárta az olasz sajtót az a hír, hogy az olasz állami sorsjátékon összesen 29.2 millió lirát kitevő nyereményeket nem tudták kifizetni, mert a szerencsés vagy inkább szerencsétlen nyertek nem jelentkeztek. A nyeremények között van tízenkét egymillió lirás jutalom is. Olaszországban tehát tízenkét olyan milliómos van, aki milliómos voltáról mit sem tud. Ezenkívül nyolcan vannak olyanok, akik félmilliónyi nyereségükért nem jelentkeztek.

Mindenféle

REKLÁM NAPTÁR

legolcsóbb beszerzési helye
ORIENT-naptár-vállalat, Cluj
strad Iulia Maniu No. 8.

— **Halálozás.** Nagyváradról jelentik: Práger Dezső Károly nagyváradi papírkereskedő 53 éves korában kinos szenvedés után elhunyt. Halálát övezte: Práger Dezsőné, az Erdélyi Bank nagyváradi fiókjának tisztviselője, Práger Rózsi ny. postatisztviselő és öccse: Práger Imre gyászolják. Az elhunyt kereskedőt vasárnap délelőtt temették el általános részvét mellett.

— **Tavasza halasztották a litvániai németek visszatelepítését.** Kaunasból jelentik a Rador: A litvániai német kisebbség a Harmadik Birodalomba való visszatelepítését október hónapból novemberre halasztották el. Újabb jelentés szerint a visszatelepítést csak a tavasz folyamán hajtják végre.

HOLGYEK FIGYELEM!

A DOLLY-KRÉM

hatása az arca felülmúlhatatlan. Próbálja meggyőződéssel. Lerakat: **EMKE DROGÉRIÁBAN.**

— **A kolozsvári Vörös Kereszt Egyesület felhívása.** A kolozsvári Vörös kereszt Egyesület a karácsonyi szent ünnepek alkalmával a katonai kórházban ápoló, valamint a zónában lévő katonák részére is meleg ruhaneműt, sálát, harisnyát, mellényt, érmelegítőt, zsebkendőt, valamint élelmiszereket, kétszersültet, csokoládét, cigarettát és dohányt oszt szét. A Vörös kereszt Egyesület vezetősége ehhez a mozgalomhoz kéri a nagyközönség támogatását, hogy minél nagyobb számban tudjon szeretetadományt szétosztani azok között, akik a haza védelmében kötelességüket teljesítik és akiknek részére a szeretet ünnepén lelki örömet akar szerezni a Vöröskereszt Egyesület. Az Egyesület vezetősége reméli, hogy felhívása meleg visszhangra talál a közönség körében és mindenki tehetőségéhez mérten vesz részt az adakozásban. Az adományokat a Vöröskereszt Egyesület Kolozsvári fiókjához, Memorandului-ucca 21. szám alá, december 18-ig kell eljuttatni.

— **A propagandaminiszter teadé-
utánja a külföldi sajtótudósítók tisz-
teletére.** Bucurestiből jelenti a Rador: Alexandru Radian propagandagyi miniszter tegnap este 6 órakor az Athene Palace helyiségében teát adott a külföldi sajtó romániai képviselői, a fővárosban működő sajtótirodák és külön külföldi tudósítók tiszteletére. Az összejövetelen résztvett Grigore Gafencu külügyminiszter és C. Giurescu NUF miniszter is. A propagandagyi miniszter Ion Dragu, a miniszterium vezérigazgatójának kíséretében fogadta a közel 100 egybegyűlt külföldi újságírókat, akikkel a megjelent miniszterek cerclet tartottak.

SZÖRMÉT BIZALOMMAL

WEISZ ERNŐ

SZÜCSNÉL, CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 12.

VÁSÁROLHAT, OLCSÓ SAISON UTÁNI ÁRBAN

— **XII. Pius rádióbeszéde a washingtoni katolikus egyetem fennállásának ötvenedik évfordulóján.** A Szentatya nemrég dolgozószobájából rádiószózatot intézett amerikai hívekhez, a washingtoni egyetem fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából. Az egyetem dísztermében a tanári kar, az amerikai püspökök, egyetemi hallgatók, számos szenátor, előkelőségek és a hívek tömege meghitt lélekkel figyelt a hangszórón át beszédő pápa szavaira. A pápa angol nyelven elmondott beszédét az olasz rádió is közvetítette. Az amerikai leadók az újjávilág minden hívőjének lelkébe vették a Kereszténység Atyjának szavait.

— **A francia katolikus munkásszövetség huszéves évfordulója.** A francia katolikus munkásszövetség főnyes ünnepe keretében ülte meg a Montmartre-i Sacré Coeur bazilikájában alapításának huszéves évfordulóját. Az ünnepségen Daladier miniszterelnök is képviseltette magát. Le Duc ezredessel. De jelen voltak a többi miniszteriumok küldöttei is. Az ünnepségen megjelent Páris bíboros érseke, Verdier kardinális és főlemelő beszédet intézett a hallgatósághoz. A francia katolikus munkások szövetségének 500.000 tagja van.

„IMIG”

zománcozott és fekete főzőkémence kapható:

L. Diamantstein
vasútlejt, Cal. Reg. Ferdinand 21.

— **FIZETIK A CASA MUNCIHOZ TARTOZÓ VASUTASOK NYUGDÍJAIT.** Salvian Teodor, a Casa Munciihoz tartozó vasuti nyugdíjasok egyesületének elnöke és Vasváry Leopold, az egyesület titkára lapunk útján értesítik a Casa Muncii nyugdíjasait, hogy a december havi nyugdíjak kifizetése a rendes pénztárnál ma, december 11-én megkezdődött. Az a vasutas, akinek nyugdíj könyve lejárt, szolgáltatassa azt be egy darab fényképpel az egyesület Cal. Reg. Ferdinand 85. szám alatt lévő irodájába.

Nagyfontosságú kérdéseket tárgyal a szamosiarmányi Magánbiztosítók Céhje

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A szamosiarmányi Magánbiztosítók és kereskedelmi Alkalmazottak Céhének igazgatótanácsa vasárnap ülést tartott, amelyen a kolozsvári tanácsadók kivételével a közvetkezők jelentek meg: Márkus Lajos Reisz Jenő Nagyváradi, Bretter Tibor Szatmár, Sava Mihail Nagybánya, Strolci Mór Máramarosziget és Madgearu Alexandru Beszterce.

Babes Ioan elnöki megnyitóját követően Kandel Ignác a cég működéséről számolt be, ennek során ismertette a legutóbb lezajlott bérmozgalmakat is, amelyek eredményesen fejeződtek be. A titkári jelentés után az igazgatótanács behatóan foglalkozott az új céhtörvénytervezettel is. Kimondta, hogy észrevételeit emlékiratban fogja közölni a munkaügyi minisztériummal. Jordáky Lajos ismertette a magyar munkásságnak, illetőleg alkalmazottaknak bukaresti határozatát a Magyar Népközséghez való csatlakozás kérdésében. Az igazgatótanács a csatlakozás miatt nem emel kifogást, leszögezve azonban, hogy ennek a ténynek nem lehet visszahatása a cég belső életére. Több hozzászólás után dr. Deutscher Géza ügyész azt fejtette ki, hogy a bukaresti határozatra tulajdonképpen nem is volt szükség, mert minden embert, akit vérségi, vagy érzelmi kapcsolatok a magyarsághoz fűznek, a Magyar Népközséghez való tartozandóságtól nem lehet elvitatni. A jelentést az igazgatótanács tudomásul vette. Peller Lajos a szatmári üdülőtelepről tett jelentést, majd határozatban leszögezte az igazgatótanács, hogy felterjesztéssel fordul a munkaügyi minisztériumhoz és kéri fogja, hogy a létminimum megállapításáról szóló törvény végrehajtási utasítását sürgősen jelentesse meg. A tanácskozáskor a késő estéli órákban fejeződtek be.

Ismeretlen férfi két vámtisztet lőtt agyon a német-jugoszláv határon

(GRÁTZ.) (Dunaposta.) A német-jugoszláv határon lévő Sulmbach állomáson a német vámtiszt egy férfit, aki hirtelen revolvért rántott és lelőtte a vámtisztet. A következő Landegg állomáson egy másik vámtiszt szökött fel igazolásra, valószínűleg ugyanazt az ismeretlen férfit, aki újlag revolvért rántott és a második vámtisztet is agyonlőtte, majd elmenekült. Ugyan a német, mint a jugoszláv hatóságok széleskörű intézkedést fogantatottak, hogy a vámtisztet gyilkosát kézrekerítsék.

— **POFOZKODÁS AZ AUTÓBUSZBAN.** Kinos botrány játszódott le tegnap délután 3 óra tájban az Unirii-téren. Az Unirii-tér és Memorandului-ucca sarkán állomásozó Donat-uti autóbusszal — amelynek sofőre és jegyszedője abban a pillanatban nem tartózkodtak a gépkocsiban — felszállt Curta Ioan Jorga-uccában lakó szabó és rágyújtott egy cigarettára. A következő pillanatban Mosoiu Tiberiu egyetemi tanár, volt alminiszter szállott fel. Figyelmeztette a cigarettázó iparost, hogy az autóbusszal tilos a dohányzás. A szabómester azzal az érveléssel állt elő, hogy rajtuk kívül senki sincs az autóbusszal, a személyzet is lent foglalkozik és ezenkívül a gépkocsi az állomáson vesztegel. Ebből kifolyólag a volt alminiszter és a szabómester között hangos szóváltás keletkezett, amelynek során — Curta Ioan állítása szerint — az egyetemi tanár megütötte volna őt. A kinos botrány lármájára óriási tömeg csődült össze az autóbussz körül. Végül úgy az egyetemi tanár, mint a szabómester a rendőrség felé igyekeztek, hogy kölcsönösen feljелеtsék egymást.

„Gyűlölet helyett megbékülés az összes románok között!”

Giurescu miniszter beszéde a NUF Ialomița-megyei nagygyűlésén

(BUCURESTI.) (Rador.) Calarasiban tegnap történt meg ünnepélyes keretek között a Ialomița-megyei nemzeti gárda új tagjainak eskütele. Itt tartották meg a Nemzeti Ujjászületés Frontjának nagygyűlését is, amelyen nagyszámú közönség vett részt. Az ülésen elhangzott beszédekre C. Giurescu miniszter válaszolt a következőkben:

— Az egység az egyik erős alap, amelyen a Nemzeti Ujjászületés Frontja épült. A NUF azt akarja, hogy a gyűlölet és az ellenségeskedés helyett szilárd megbékülés és béke létesüljön az összes románok között.

A határainkat minden részről veszély fenyegeti. Hogyan fogunk tudni ezeknek a fenyegetéseknek ellenállni? Csak úgy, ha egységesek leszünk és a legjobb erőinket állítjuk az ország szolgálatába.

Nagy veszély az, amely ma mindenfelől bennünket fenyeget.

Tudjátok meg, hogy ezeket a veszélyeket nem tudjuk legyőzni, ha nem állunk egymás mellett, ha nem leszünk egységesek és ha a mi hadseregünk — amely felé ma mindnyájunk legfőbb gondoskodása irányul — nincs kellőképpen felszerelve, hogy ilyen módon minden eszközzel ellátva őrt álljon határainkon és vessen vissza mindenkit, aki azokat sérteni merésznél. Ugy vélem, hogy mindnyájunknak nevében beszélnek, amikor meleg hódolatunkat fejezzük ki vitéz hadseregünknek. Megragadom az alkalmat, hogy felhívjak minden NUF-tagot az egész ország területén:

ugy a románokat, mint a más nemzetiséghez tartozókat, hogy minden erejükkel álljanak a hadsereg felszerelésének megsegítésére.

(Taps, nagy tetszésnyilvánítás.)

Csáky István gróf külügyminiszter megszilárdította Magyarországnak nyugalalmát és biztonságát

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A magyar sajtó hatalmas cikkekben emlékezik meg december 10-e jelentőségéről. Ezen a napon mult el ugyanis egy éve annak, hogy gróf Csáky István átvette a magyar kormányban a külügyi tárca vezetését. A magyarországi sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Csáky István gróf

az eltelt egy év alatt a legnehezebb körülmények között is értékes munkát végzett, olyan körülmények között, amikor országok tűntek el és nemzetek sorsa dőlt el hosszú évtizedekre. Az „Ujság” című lap az évforduló alkalmából azt írja, hogy Csáky István gróf ritka rátermettséggel, széleskörű tudással és diplomáciai ítélőképességgel irányította a külügyminisztériumot és megszilárdította Magyarország nyugalalmát és biztonságát, amikor sikerült a jelenlegi háború folyamán Magyarország semlegességét biztosítani.

Hurokra került a furfangos tolvaj szolgálalegény

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szenzációs fordulatot vett a Fodor-testvérek dívatáru-cég terhére elkövetett csalás, illetve lopás ügye. Megirtuk, hogy Fodor Jenő kereskedő folyó hó 2-án este elküldötte Nemes István nevű 18 éves szolgálalegényt, hogy 20.000 lej értékű ingstemet vigyen el az Avram Iancu 4 szám alatt levő magánlakására. A szolgálalegény félóra múlva az anyag nélküli

— A pénzügyminiszter igen hatékony eszközt talált arra, hogy a hadsereg megerősítésére siessen. Kibocsátotta a hadfelszerelési bonokat, amelyek

biztos kamatot hoznak és emellett lehetővé teszik a kormánynak, hogy beszerezzen minden szükséges felszerelést.

Teljes lelkeimből beszélek, amikor felszólítok mindenkit, hogy támogassa munkájában a pénzügyminisztériumot, mert nem őt, hanem a hadsereg, a nemzet jövőjét és gyermekeiknek jövőjét támogatjátok vele. (Taps, lelkesedés.)

— Ez az intézkedés nem egyéb, mint biztosítás. Olyan, amelyet jó gazda kö a tűz, az árvízveszély és az egyéb szerencsétlenségek ellen. Ha hozzájárulunk a hadsereg felszerelésének munkájához, országunk jövőjét biztosítjuk, mert mi egyéb az ország, ha nem egy nagy közös birtok. Biztosítsuk az országot, mert ezzel jövőnket fogjuk biztosítani. Aki félreáll és nem fog segítséget adni, az bűnös! Mert nemcsak az bűnös, aki rossz tettet követ el, hanem az is, aki jó tettet követne el, de nem akar, hanem félreáll!

A miniszter a következőképpen fejezte be beszédét:

— Azt hiszem, mindnyájunk óhaját fejezem ki akkor, amikor arra kérem az Egek Urát, hogy tartsa meg egészségben és boldogságban hosszú ideig Uralkodónkat: II. Károly királyt. Őfelségét, hogy munkájával, lángoló hazaszeretettel és a nép iránti érzett szeretetével vigye az országot tovább az előrehaladás és a fejlődés útján.

Az egybegyűltet hatalmas és meleg ünnepelésben részesítették Őfelségét, majd hódoló táviratot szövegeztek meg.

az ismeretlen férfi elillant az értékes csomaggal.

A károsult kereskedő feljelentésére a rendőrség széleskörű nyomozást a szélhámos kézrekerítése érdekében. Ennek során úgy a rendőrség, mint az üzlet megbízható alkalmazottai tüzetes megfigyelés alatt tartották a szolgálalegényt. Ma déltáj azután arra a megdöbbenő felfedezésre jutottak, hogy Nemes István egy őrizetlen pillanatban 2 pár nagyértékű bőrkeztűt csuszított zsebébe. Előállították a rendőrségre, ahol érélyes vallatás alá vették a 20.000 lej értékű eltűnt csomaggal kapcsolatosan is. Makacs tagdás után, Nemes István bevallotta, hogy az egész szinlelt csalás egyszerű mese volt, a csomagot ő egyik rokonánál rejtette el, s minthogy éppen azelőtt egy félórával beszéltek gazdái, hogy a Newyork kávéház pikolójától elreboltak 3000 lej értékű cigarettát, hogy ő is ilyen mesével fog előállítani. A fufangos szolgálalegény kihallgatása még folyik.

Előrt az utas lába az autóbussz vezetőjének vigyázatlansága miatt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Vágóhid közelében. Mózes Henrik, Anton Pan-ucca 6. szám alatti lakos, mikor leszállt az 56. számú Rapid autóbusszról, a gépkocsi vezetője hirtelen tovább hajtott, noha az utas egyik lába még a lépcsőn volt. Mózes ennek következtében leesett és jobb lábát eltört. A szerencsétlenül járt férfit feltették egy arra haladó gépkocsira és beszállították a klinikára, ahol eltört lábát gipszbe tették. A rendőrség büntügyi osztálya Mózes Henrik egyik hozzátartozójának feljelentésére vigyázatlanságból okozott súlyos testi sértés címen indított eljárást a gondatlan sofőr ellen.

— **Rendőrségi hírek.** A vasúttaló-mási rendőrség vasárnapra virradólag őrizetbe vette és bekísérte a központi rendőrségre Turcu Simion vidéki fiatal embert, aki az egyik közeli vendéglőben ittas állapotban botrányt rojtözött és sorra sértegette a vendégeket. Kijózanodása és kihallgatása után szabadon engedték, de az eljárás tovább folyik ellene. — Vasárnapra virradólag a kolozsvári rendőrség általános nagy razziát tartott, amelynek során összesen 15 gyanús egyént állították elő. Ezek közül egy fiatallembert a katonai ügyosztálynak adták át, minthogy hónapok óta körözik a katonai hatóságok, egy fiatal leányt pedig az erkölcsrendészeti ügyosztálynál tartották vissza és orvosi vizsgálatra rendelték, míg 9 férfi ellen a bejelentő hivatal útján indult meg kihágás címén eljárás, mert személyazonossági igazolványuk rendezetlen volt. A reggeli kihallgatás során Ursu Victor büntügyi igazgató utólagos igazolás után szabadon engedte őket. — Dascal Lászlóné, I. Cosma-ucca 6. sz. alatt lakó fiatalasszony bűnvádi feljelentést tett a rendőrkveszturán az ügyeletes rendőrtisztnél háztulajdonosa: Teodorovici Marcus ellen azon a címen, hogy nem tudja a házberét pontosan fizetni, mert férje fegyvergyakorlatra vonult be, nap-nap után tettelegesen bántalmazza és veszélyesen fenyegeti. A büntügyi osztály megkezdte a felek kihallgatását.

— **Pofozkodó borbélysegéd.** Özvegy Stecker Józsefné Regala-ucca 1 szám alatt lakó urinő tegnap este megjelent a rendőrkveszturán és bűnvádi feljelentést tett Gáspár Béla, ugyanabban a házban lakó borbélysegéd ellen testi sértés címén. Az urinő feljelentése szerint tegnap délután közte és a borbélysegéd között valami ügyből kifolyólag szóváltás támadt és ennek hevében a magáról súlyosan megfélekedzett fiatalember állítólag többször arculütötte. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján

PÁRISI „IMA” ROOSEVELTHEZ

(PÁRIS.) A „Paris Soir” legutolsó számában Jean Gabriel Domergue hosszabb cikkben sürgeti, hogy az amerikaiak végre kezdjék meg a francia áru cikkeinek vásárlását.

A francia nő a világ legjobban öltöző asszonya. A világ minden részében milliók és milliók igyekeznek elcsinálni a titkot, hogy mi teszi a megje-
lenését olyan ellenállhatatlanná. A francia asszony takarékos, de bármilyenek az idők, a divat halad a maga útján, még ha senki sem vásárol is. A francia nő most nem vásárolhat, meg kell tehát találni a módját, hogy az áru vevőre lehessen. Hogyan? Jean Domergue megadja rá a választ:

— Mi rengeteg fegyvert vásárolunk — írja — Amerikától. Ez jól van így, de meg kell kérnünk az amerikaiakat, hogy ők viszont vásárolják nálunk azt a rengeteg apró holmit, ami a divathoz és a nő divatos öltözködéséhez mulhatatlanul szükséges...

Majd — szokatlan módon tegezve az amerikai elnököt — így végzi:

— Kedves Roosevelt ur, akit szeretünk s aki szeret bennünket, aki szereti Páris szellemét és ebből következően eleganciáját és divatját, adja meg, hogy miután mi fegyvereket vásárolunk az Ön országából, amelyek szükségképpen a rombolást szolgálják, adja meg nekünk, hogy valahányszor eldördül egy amerikai mozsár a francia fronton, száz áruddik és tíz francia ruha repüljön át Amerikába

Fogházra llettek a szép londoni táncosnőt, akit szerette az ékszeresek és a rulettel

(LONDON.) Ethel Rylands 27 esztendősen táncosnő, az angol főváros éjszakai életének egyik ismert nevezetessége, állott ékszerlopással vádolva a bíróság előtt. A szép táncosnő a Prince of Wales színházban lépett fel és ezenkívül egy mulatóhelyen is szórakoztatta a közönséget. Mindkét helyről igen rendszeres fizetést húzott és ennek ellenére sorozatos lopásokat követett el ékszerüzletekben. Hetek óta detektívek figyelték és így bizonyították rá, hogy a Bond Street egyik ékszerüzletéből karkötőt, a Piccadilly üzletéből egy brosst lopott el, azonkívül több ékszereszt úgy károsított meg, hogy hamis névre küldte magához az ékszereket.

A kihallgatás során a táncosnő előadta, hogy Perzsiában született. Fiatalon művészi pályára lépett és már 1933-ban Indiában meggyűlt a baja a rendőrséggel. Le is tartóztatták. Később Angliába került, ahol kisebb-nagyobb sikerekkel táncolt.

— Mi szüksége volt a lopásokra? — kérdezte a bíró — hiszen elég tisztességesen keresett.

— Sajnos, két szenvedélyem van az életben, a házárjáték és a szép ékszer. Sokat vesztettem ruletttel egy titkos klubban és ezeket a veszteségeket szerettem volna az ékszerekkel pótolni.

Sirva adta elő a táncosnő, hogy tavaly júliusban egyévi fogházra ítélték, mert fedezetlen csekket hozott forgalomba. Büntetésének letöltése után, noha a színházaknál művésznéven ismerték, már nem tudott olyan jó szerződést kapni és így kénytelen volt ismét bűncselekményt elkövetni.

Kétféleképpen károsította meg az ékszereseket. Vagy az üzletben jelent meg és válogatás közben tüntette el az ékszert, vagy pedig elegáns hotelekben egy napra álnéven szobát bérelt és magához rendelte az ékszereszt a mintakollekcióival.

Sok károsult ékszerész nem is jelentkezett, mert szégyelte magát és így a bíróság mindössze százötven font értékű ékszer fondorlatos eltulajdonítása miatt mondotta ki bűnösnek a fiatal táncosnőt, akit két esztendőre ítélték.

Mit lát ma egy magyar újságíró Ausztráliában?

Barcs Imre, aki évek óta hosszú során keresztül az Est lapok római szerkesztője és abesszin haditudósítója volt és akinek tudósításai külföldön is elismert jó nevet szereztek számára. Ausztráliába vándorolt ki és Sydneyben telepedett le. Ott szintén újságírással foglalkozik. Négy ausztráliai lapnak, Sydney, Melbourne, Adelaide és Brisbane legnagyobb lapjainak külpolitikai cikkírója és hogy ott is megállja helyét, annak legjobb bizonyítéka, hogy az ausztráliai újságíróegyesület — hosszú évek óta az egyetlen idegent — meghívta tagjai sorába. Barcs Imre barátainak most hosszú levélben számolt be ausztráliai élményeiről, ebből vesszük az alábbi részleteket.

Ember

Közel lakunk a Nagy- vagy Csendes óceánhoz, 28 percrenyire a Citytől. Reggel, ha a villamos vagy autóbussz végállomásához megyek, hogy beutazzam a városba, vadidegenek mosolyognak rám és felém kiabálnak:

— Lovely day. Isn't it? ... (Szép napunk van, ugy-e?)

Néha ugyan szakad az eső, de a „day” az ausztrálainak akkor is „lovely.” Elvből, megszokásból és mert a keep smiling-nek és a take it easy-nek még az USA-ban sincs annyi meggyőződéses híve, mint itt.

Még a legelkeseredettebb idegen, akinek semmi sem sikerül, sem mondhatja, hogy az ausztrálok 99 százaléka ne lenne roppantul előzékeny, szolgálatkész és barátságos. Vannak, akik neheztelnek rájuk, mert „tuljók” kereskedők és „csak addig kedvesek, amíg pénzükből nem kerül.” Ilyen kijelentéseket itt is eleget hallunk. Erre csak azt lehet mondani:

1. Valóban elsőrendű kereskedők és alaposan megnézik, hogy mibe fektetik a pénzüket.

2. Nincs a világon olyan hely, ahol ha a „distinguished foreigner”-ről (előkelő idegenről) kiderül, hogy a vendéglátónak a maximális vendégszeretetet nem csekély kiadásain felül még készpénzre is igény tart, ne igyekezzenek megszabadulni a kellemetlen idegentől.

Az ausztrálok minden értelmes közgazdasági vállalkozásban benne vannak. De nem dobálják ki a pénzüket az ablakon. Viszont az emberi segítségnek olyan maximumát nyújtják, amely nemcsak Európában, de Amerikában is szokatlan. A vállalati vezérigazgató épüget igyekszik ajánló levelekkel segíteni az idegent, mint a sarki fűszeres, aki minden kuncsafttól megkérdezi: nem tudna X vagy Y urnak valamilyen elhelyezkedést?

Mindennek alapja persze a tisztesség angol tudás. Erről csak valamilyen szakmában tökéletesen értő „experte” mondhatnak le. De akár tud valaki angolul, akár nem, igyekezzek kézzől-kézre adni, míg csak valahol ki nem köt.

Persze ők sem angyalok. Szakemberekkel nem egyszer megteszik azt, hogy eltanulják amit tud és aztán — alászoigája. De ezt már minden „newcomer” (újjonnan jött) a hajó elindulása előtt tudja és így nagyrészt rajta múlik, mennyire enged a kártyáiba tekinteni.

Természetesen mindenféle és fajta ember megtalálható. Épüget vannak több nyelvet beszélő, sokat olvasó, tájékozott és nagy tudású emberek, mint olyanok, akiket csak a lóverseny érdek. Esetleg a crickett. A városban néhány nagy könyvkereskedés van, ezekben azonban alig kapni mást, mint angol irodalmat. Olyan könyvkereskedés, mint a magyar, nagyon hiányzik.

Társas érintkezés

Köteteket lehetne írni róla, a pár szót, amit mondok, csak nagyon halványan mutatja a valóságot. Természetesen csak az idegen társas érintkezésről és életéről akarok írni.

Teljesen az idegentől függ, hogy milyen társaságba kerül. A felső kétezer estélyeire éppüget be lehet jutni, mint a többi társadalmi osztályok party-jai-
ba. Jómódú, értelmes, angolosan viselkedő és a nyelvet tisztességesen beszélő emberek, legényemberek vagy házaspárok a világ más pontjaihoz képest gyorsan és akadálytalanul csinálhatnak társadalmi karriert. Egyedülálló lányok helyzete — mint mindig és mindenhol — persze itt is nehezebb.

A férfiak — milliomos vagy munkás — napközben a többé-kevésbé előkelő „pub”-ökben, bárókban találkoznak és egymást hívják meg drinkekre. Előkelő családok is inkább rendeznek hotelekben, magy éttermekben partykat, mint otthon. De azért szívesen hívják meg barátokra, teára, vacsorára haza is az embert. Este, egész Sydneyben (1.3 millió lakos) összesen két helyre lehet menni. Két előkelő — mert mégis regdára — étterembe, ahol két személy 3—4 fontnak megfelelő összegért már szerényen a fal mellett el is szórakozhat. Mindkettőben állandóan ugyanaz a 2—300 ember látható. A több

1.299.700 vagy egymást látogatja, vagy otthon marad és a gyerekeit önz, mert...

Háztartás

...a nagyszabású cselédmizéria lehetetlenné teszi sokak számára, hogy este elhagyják csemetéiket.

Cseléd egyszerűen nincs s a szabályt nem gyengíti az a kivétel, hogy 1—2000 családnak mégis van háztartási alkalmazottja. Nemcsak a bér teszi, bár ez is borsos: 2—2 és fél ausztrál font hetenkint. De minden cseléd külön szobát igényel, vasárnapi teljes ki menőt és egy délutánt egészen éjfélig stb. Ezek a teljesen szociális és helyes kívánságok méregdrágává teszik a ház tartást; alkalmazottak tartását.

Heti 3000—3200 lejbe úgy benne van egy szobalány, vagy szakácsnő, mint a pinto.

Ha egyáltalában lehet kapni. Mert 53—40 percrenyi távolságba a centrumtól már nem megy háztartási alkalmazott és igen nagy vagyonsok ur nőt és nagy villák tulajdonosai állandó szakácsnő, szobalány, inas mizériák kal küzködnek.

Világhírű francia szerző-rendező-színész különös színpadi trükkje

(PÁRIS.) Sacha Guitry már annyi meglepetésben részesítette a francia színházi közönséget, hogy a nézőtér, amikor a Madelaine színházban új darabjának, a „Florence”-nek premierjére megtelt, igazán mindenre el lehetett készülni. A nagy meglepetés mégis sikerült. Mielőtt a függöny felgördült volna, halálsápadtan, izgatottan, az aggodalom veretéseppjeivel homlokán, megjelent a függöny előtt az illusztris szerző és a következőket mondotta:

— Bocsánatot kérek, hölgyeim és uraim, hogy mint a darab szerzője és rendezője, még egy magánjellegű közléssel is terhelem önöket. Pár percel ezelőtt levelet kaptam egy hölgytől, aki közölte velem, hogy itt lesz a premieren és mivel főszerepet játszom saját darabomban, nyílt színpadon fog agyonlőni. Nem tudom, a hölgy be akarja-e váltani fenyegetését, de ha igen, tegye inkább most, mint később. Ha most lelő nem kell megtartani a premiert, ha későbbben céloz rám, esetleg valamelyik ártatlan kollégámat találja. Hát tessék, aszonyom, itt vagyok, végezzünk...

Ezekkel a szavakkal Guitry eltakarta arcát és a halálos elszántság tartásában várakozott. A nézőtér az izgalom moraja futott végig. Az emberek gyanakodva vizsgálták szomszédnőjüket, amíg az egyik páholyban fel nem emelkedett egy hölgy és így nem szólt:

— En irtam a levelet...

A nézők megismerték Elvira Popescu hangját és fellelegzetek. Guitrynek megint sikerült becsapni az egész nézőteret.

Maga a darab félreértések kömyed és vidám vigjátéka, amelynek a beavatott párisi közönség számára külön pikáns érdekességet ad, hogy a főszereplő Sacha Guitry saját dolgozószobájának diszkrétje között bonyolítja a cselekményt, s Elvira Popescu mellett, aki a hűtlenséggel gyanúsított elhagyott feleséget játsza, Guitry új szerelmének (mint később kiderül, leányának) szerepében a nagy komédiás legújabb ifju felesége, Mme Genevieve Guitry lépett fel.

Az előadásnak külön romániai érdekessége is volt, még pedig az, hogy a revolveres merénylettel fenyegetőző nő Popescu Elvira, a világhírű román művésznő, aki már hosszú évek óta külföldön szerez dicsőséget és hírnevet Románia színművészetének.

A mulatságos, könnyed vigjáték után még egy nagy meglepetéssel szolgált a közönségnek a szerző-rendező-színész. Levetítette huszonöt évvel ezelőtt készült filmjeit a francia kultúra azóta elhunyt nagyságairól. A közönség meglepetéssel figyelte Rodin, Rostand, Monet, Anatole France, Degas, Sarah Bernhardt, Miradeau, Saint Saens, Antoine és Lucien Guitry posthumus szereplését.

Hogy működik a mágneses akna?

(STOCKHOLM.) Az utóbbi időben a németek által nyilván eredménytel alkalmazott mágneses aknákra vonatkozólag érdekes nyilatkozatot adott Axel Edvin Theodor Bergstroem, aki e német találmány tökéletesítésén három évtizeden át dolgozott. Bergstroem kijelentette, hogy az aknáknál egy egész kis mágneses tő idén elő a robbanást, amely eredeti helyzetéből elmozdul, mihelyt egy, az akna fölött elúszó hajó vonzást gyakorol rá.

— Nem szükséges — közölte Bergstroem, — hogy az akna a hajó testével érintkezésbe kerüljön. Egyébent a kísérletek azt is bebizonyították, hogy az aknáknak nem szabad 8—10 méternél mélyebben lenniük a víz szinténél.

Semmilyen veszéllyel nem jár az, ha közönséges aknarakról rakják le a vízbe az aknákat, mert a tő csak akkor kerül rendes helyére, ha már az aknákat lerakták. Mindenesetre azonban a legcélseztübb, ha buvárt hajókat végzik az aknakerakást. A legutóbb végzett olyirányú kísérletek, hogy repülőgépekkel rakják le az aknákat, nem jártak kielégítő eredménnyel, mert ma még nincs mód arra, hogy nagy hullámzás mellett vízre lehessen ereszkedni, nem lehetetlen azonban, hogy a jövőben erre a kérdésre is megoldást találjanak.

Bergstroem megállapította végül, hogy a mágneses aknákat, melyeknek csupán tökéletesítésén dolgozott, a németek találták fel és az utolsó világháború folyamán már használták is.

— Huszmázsa ajándékkávé kapott a Duce. Rómából jelentik: Az arabid Yemen állam imámja husz métermázsa kávét adott ajándékba Mussolininak. A Duce elfogadta az ajándékot és rögtön intézkedett, hogy a kávét jótékony intézményeknek juttassák.

Az álarccos kalandor

IRTA: TH. G. NEADY

(2.)

— Nem és nem tudok szabadulni attól az irtózatosságtól — mondta — hogy mi minden történhetne, ha gonosz kézbe kerülne Warding tanár Rádiumoxidja. Még azt is kiváló szerencsének tartom, hogy Warding öreg már, tehát nem sarkalja a fiatalos hév elérhetetlen vágyak megvalósítása felé. Gondolja el, ha ifjú lenne és szertelen, mi történne itt. Talán az egész világ egyetlen császársággá szerveződne Warding uralma alatt, aki az emberiség halálát ítéltet hordaná zsebében a Rádiumoxid alakjában. Eleinte kételkedéssel fogadtam a találmányt, de a tudományos intézetek is kijelentették, hogy ha a Warding-teória megvalósul, akkor nincs többé biztonságban az emberiség élete. De micsoda ötlet is volt Wardingtól — tette hozzá pillanatnyi hallgatás után Kraft — olyan gázon gondolkodni, amely használhatatlanná bomlasztja a föld levegőburkát?

— Én nem félnék, ha a legelvetemültebb ember rendelkezne ezzel a gázzal, akkor sem — mondta mosolyogva a tanácsos. — Hiszen a Rádiumoxid a földnek összes szerves lényeit végezné ki használat esetén. Tehát nem vonhatná ki magát az általános pusztulás alól az sem, aki ezt az irtózatosságot fegyverként használná. Már pedig...

— Ugyan kérem — vágott szavába mr. Kraft, — látszik magán, hogy nem pszichológus. Nem tudja, hogy az ember hatalmi vágya az évezredek félre-nevelés következtében, kielégíthetetlen? És nem tudja, hogy a parancsoláshoz szokott ember mindenre képes, ha valami nem kívánsága szerint történik?

Ekkorra egészen közelébe értek az Orion világítótoronyoknak. A jacht gépei leálltak és a két férfi beszélgetése is félbeszakadt. Leeresztették az egyik oldalcsónakot és mr. Kraft Möring tanácsos kísértében a két markos matróz mellé ült.

Mikor a csónak elindult, a jacht parancsnoka leszállt a marconistának, hogy figyelmeztesse a városi studiót az Orion-torony morse-jelekkel való értesítésére.

A két utassal óvatosan siklott a csónak a szirt körül ólálkodó alattomos zátonyok között. A világítótorony már csak százméternyi távolságban volt. Mr. Kraft, az Egyesült Államok hadügyminisztériuma titkososztályának tehetséges főnöke még mindig fantáziált. A két matróz jelenléte azonban meggátolta elképzelései közlésében. Csupán gyorstempójú cigarettafogyasztásán látszott, hogy izgatott gondolatok foglalkoztatják.

Néhány perc múlva megérkeztek a szirtre, melyen csupán kéltépésnyi járható területet hagyott a világítótorony terjedelme. Természetesen egyenesen a bejáratához eveztek, ám azt még csukva találták.

Vártak tehát egy kicsit.

A világítótorony a tájában azonban csak nem jelent meg Warding tanár pátriarchális alakja.

Mr. Kraft már nagyon türelmetlen volt. Elővette zsebkendőjét és a jacht felé lobogtatta a morse-jelek leadatására akarván figyelmeztetni a parancsnokot. A jachton észrevették a jelt és zászlólobogtatással azt válaszolták visza Kraftnak, hogy a városi studió már utasították a világítótorony tudós remetéjének értesítésére.

A világítótorony a tájában azonban zárva maradt és még hosszú negyedórát után sem tárt fel a hivatalos látogatók előtt.

(Folytatása következik.)

Anglia titokzatos fegyvere az 1811. évből

Száz éve nem merik használni, olyan borzalmas

(LONDON.) Az angol tengerügyi hivatal pánccsészékében őrzik a világ leghorzasabb fegyverének műszaki terveit — írja a Daily Express. — Winston Churchillnek csak ki kellene adni az utasítást, s rövidesen elkészülhetne ez a titokzatos fegyver, mely romboló erőben minden eddigit felülmul. A tervek, mint a regényes beszámolóból megtudjuk, már 1811 óta pihennek az admirális pánccsészékében, de még nem akadt olyan kormány amely a kivitelezésre parancsot mert volna adni, a hatásában annyira iszonyatos és minden képzeletet felülmúlóan embertelen ez a fegyver. Azóta a technika sokat fejlődött, de a londoni ujság állítása szerint a találmány még ma sem avult el és ma is éppen olyan kivédhetetlen hatása, mint a Daily Express írja, Thomas Cochrane, Dundonald grófja találta ki. Dundonald kiváló tengerész volt. Tervét zárt ajtók mögött tártta fel egy szakértő-bizottságnak, amely a yorki hercegnek, II. György fiának elnöklése alatt ült össze. Anglia ekkor háborúban állott Napoleonnal, aki akkor hatalmas tőpöntjén volt. A bizottság a terv átvizsgálása után megállapította, hogy

a fegyver hatása feltétlenül biztos ugyan, de túlságosan embertelen. Amikor Chile megkezdte szabadságharcát a spanyol uralom ellen, a chileiek Dundonald segítségét kérték. Mielőtt azonban hajóra szállt volna, a kormányzó herceg — a későbbi IV. György király — magához hívatta és megeskette, hogy titkát senkinek sem árulja el.

A győzelmes chilei harcok után Dundonald részt vett Brazília felszabadításában is, majd visszatért Angliába. A krími háború idején ismét kérte az angol kormányt, hogy a harcban használja fel az ő találmányát. A kormány fontolóra vette az ügyet s megállapította, hogy Dundonald fegyverével könnyedén romba lehetne dönteni Kronstadt vagy Szebasztopol erőit, de egyben kimondta, hogy a találmányt embertelensége miatt nem alkalmazhatják. Dundonald soha egy pennyt nem kapott munkájáért. A tervek azóta is érintetlenül pihennek az admirális pánccsészékében és a találmány titkát több mint egy évszázadon át megtudták őrizni. Csak Churchilltől függ — így végződik a regényes cikk, — hogy a találmány továbbra is a pánccsészékében marad-e.

AKIKKEL TRÉFÁL A SORS

(LONDON.) Minden időben voltak emberek, akik bámulatos módon hatalmas vagyonra tettek szert és viszont nem csekély azok száma sem, akik temérdek pénzüket ellenére koldusszegényen haltak meg és mint utólag kiderült, tán annyi pénzt sem hagytak hátra, hogy rokonaik eltemethessék őket. Értelmezhető, hogy mindkét esetben ezek az emberek, akikről a legtöbbet beszélnek és akikkel állandóan foglalkoznak az ujságok. Főként Amerikában.

Akiknek szerencséjük volt

Minden a szerencsén mulik. Vivien Leigh hosszú időn keresztül egy londoni színház alkalmazottja volt. Fiatal volt, szép volt, de fölötté szegény. Szülei az angol fővárosban mosással keresték meg kenyerüket és azt a pénzt, ami Vivien öltöztetéséhez kellett. Vivien ugyanis a színházakban baniként ért dolgozott. Egyik napon azután váratlanul melléje állt a szerencse. A londoni színháznál járt az egyik hollywoodi filmrendező, akinek feltűnt a csodaszép leány. A filmrendező rövid próbaszeretpet adott Viviennek és a szerep sikeres eljátszásától tette függővé, hogy a szép leánynak szerződést ajánl-e, vagy sem. Vivienről kiderült, hogy szépsége mellett igen tehetséges színésznő is. Hamarosan Hollywoodba került, ahol megkötötték az évi kétszázötvenezer dolláros szerződést.

Lord Nuffield, a többszörös milliós éveken át egy autógarázsban dolgozott. Hosszas és ügyes munkálkodása folytán később autógyáros és mint olyan, a világ leggazdagabb embere lett.

Hónapokon keresztül a legnagyobb nyomorban élte le napjait egy angol munkanélküli. Városról városra járt. Mindenütt ajánlkozott, de nem akadt egyetlen ember sem, aki a szorgalmasan dolgozni vágyó fiatalembert alkalmazta volna. A munkanélküli vándorlása során eljutott Londonba. Itt több volt a munkaalkalom, mint a vidéken. Ha hetenként négy-öt napon át nem is dolgozott, mégis akadt egy-két nap, amikor néhány banit kereshetett. Egyszer azután elmúlt ez is. Leírhatatlan nyomorba jutott. Olykor az öngyilkosság gondolatával is foglalkozott, sőt egy alkalommal a Themsebe

is vetette magát, de szerencsés ember lévén kimentették. Hogy mennyire szerencsés volt, azt az öngyilkossági kísérletét követő napok bizonyították legjobban. Megismerkedett egy leánnyal, aki nehéz napjaiban vigasztalta és rábirta arra, hogy szakítson a halál gondolatával. Az addig elhagyott fiatalember újból megszerette az életet és egy napon a leány unszolására arra határozta el magát, hogy nagy nélkülözését szörnyű nyomorát, melyben általában a legtöbb munkanélküli részese, az utókor számára megörökíti. Könyvet írt. Könyvének ezt a címet adta: „Szerencse és munkanélküliség”. A munkanélküli által írt könyv egész Angliában nagy sikert aratott és rövid időn belül igen nagy példányszámban fogyott el. A népszerű könyv végül a színházakba is eljutott. A regényből színdarabot írtak, melynek sikere az előbbinél is nagyobb volt. Három hónapon át állandóan műsoron volt a színmű, mely szerzőjét tömérdek vagyonhoz juttatta.

Az Amerikai Egyesült Államok egykori népszerű elnöke, Lincoln Ábrahám fiatal éveiben mint egy gyarmatárkereskedés alkalmazottja kereste meg kenyerét. Edison rikkancs volt, H. G. Wells, az angolok népszerű regényírója egy londoni szövetárnyagkereskedésben dolgozott. Ramsay Mac Donald egy nagy áruházban heti 15 szillinget kapott. A szerény fizetési droguista Francois Coty, Franciaország parfümkirálya és többszörös milliósos lett.

és akik elbuktak...

Ezzel szemben, az előzőkkel ellentétben a szerencse csufos játékot üzött például Frank Goddard, az egykori híres öklívívóval, aki számos győzelme folytán tekintélyes vagyonra tett szert. A szerencse akkor fordult el tőle, amikor végre pihenni vágyott és nyugalomba vonult. Goddard üzletei sorra csődöt mondtak, nem sikerült egyetlen tervre sem, hiába volt minden igyekezete. Hollywood az egykori sportszínészről elfordította csillogó aranyarcát. Goddard kávémérést nyitott és amikor ez az üzlet is tönkrement, áthajózott Európába. Angliában, mint építőmunkás dolgozott. Ugyanakkor egy másik öklívívójának ugyancsak elvesz-

tette a fiatal korában összegyűjtött 375.000 dollárnyi vagyonát. Goddardhoz hasonlóan nehéz sorsba jutott Uccai énekléssel tengette életét. A Van derbilt-család egyik tagja, Reginald Claypool annak idején 10 millió dollárt örökölt. Ez a hatalmas vagyon azonban Claypool játékszenvedélye folytán „eluszott” és az egykor dúsgazdag férfi már negyvenéves korában a legnagyobb nélkülözések között tengette máról-holnapra napjait.

Szokatlan és tragikus volt annak az angolnak sorsa, aki 1930-ban egy orvosnál járt, aki a fiatalembernek mindössze pár hónapot jósolt az életből. A „halálósan” beteg férfi erre úgy határozott, hogy ezt a rövid időt gondtalanul tölti el. Elmult az orvos által jósolt hat hónap is és a fiatalember még mindig járta London uccáit. Egészséges és vigabb volt, mint valaha. Pénze, vagyona, azonban teljesen elfogyott. Azóta már hét év telt el és még mindig él. Az orvos „szörnyű” tévedése folytán, koldusszegényen.

Megtalálták a mágneses aknáknak ellen-szerét!

(LONDON.) A Sunday Dispatch szerint a tengerügyi hivatal elektromágneses szakértői gyorsan megtalálták az úgynevezett mágneses aknáknak ellen-szerét. Ez abból áll, hogy az aknakereső hajók előtt néhány száz lábnyira terjedő elektromágneses mezőt teremtenek, amelyben az aknáknak felrobbannak.

A legveszedelmesebb mágneses aknafajtákat a zátonyok között vezető vi szonylag szűk hajózási csatornák közepén vagy szélén helyezik el vagy pedig a hajó fenéktarajának mélységéig süllyeszti le, úgy, hogy a hajó, amikor áthalad, nem is közelíti meg nyolc méternél jobban. A lenaklás után néhány perccel az akna még „halott”, amíg helyezte megnyugszik s amíg egy benne elhelyezett mágnesű a mágneses délvonal irányába beállítja az aknát. Minden vashajót többé-levesébe gyenge mágneses erőteret vesz körül. Ez azonban elegendő arra, hogy vonzást gyakoroljon, az akna működését irányító érzékeny mágnesűre. Ha egy hajó mintegy nyolc méternyre megközelíti az aknát, az iránytű már kitér rendes helyzetéből. Ha ez a kitérés az észak-déli irányhoz viszonyítva előre megállapított fokszámot elér, a mágnesű villamos kontaktust érint, amely azután felrobbantja az aknát.

— Repülőgépen utaznak ezennel a vándormadarak. Newyorkból jelentik: Amerikában 80 éves korában most halt meg a legnagyobb állatbarát. Hatalmas vagyonát alapítvány formájában hagyta az állatokra. Az erdei vadak számára etetőket, a madarak számára menedék házikókat építtetett. Ezenfelül a vándormadarak „utazásához” külön repülőgépet konstruáltatott. Tudta ugyan is, hogy a gyenge golya és fejletlen fecske csak úgy ér el melegebb vidékre, ha valamelyik erősszárnnyú társa veszi a hátára. Miután a tapasztalat azt mutatta, hogy a vándormadarak még az óceán felett szálló repülőgépekre is felkapaszkodtak, az öreg úr repülőgépről is gondoskodott, amelyik felveszi a kis vándorokat.

— Házassági láz Bécsben. Bécsből jelentik: A legutóbbi hónapokban Bécs lakosságát valóságos házassági láz kerítette hatalmába. A hivatalos statisztika szerint március óta a mai napig negyvenezer házasságot kötöttek, éppen háromszor annyit, mint egy évvel ezelőtt. A házasságokkal kapcsolatban a születések száma is rendkívül megnövekedett. A folyó év első kilenc hónapjában ugyanis Bécsben 21.133 gyermek született, míg az előző évben a statisztikai kimutatás csupán 10.055-ről számolt be.